

«Аграрлық несие корпорациясы» АҚ

Шоғыландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілік

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай

МАЗМҰНЫ

ШОҒЫРАЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

Қаржылық жағдай туралы шоғыландырылған аралық қысқартылған есеп.....	5
Пайда немесе залал туралы шоғыландырылған аралық қысқартылған есеп.....	6
Жиынтық табыс туралы шоғыландырылған аралық қысқартылған есеп	7
Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғыландырылған аралық қысқартылған есеп.....	8
Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы шоғыландырылған аралық қысқартылған есеп.....	9

ШОҒЫРАЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР	10-50
---	-------

«КПМГ Аудит» жауапкершілігі
шектеулі серіктестік
Қазақстан, А25D6Т5, Алматы,
Достық д-лы, 180,
+7 (727) 298-08-98

Товарищество с ограниченной
ответственностью «КПМГ Аудит»
Казахстан, А25D6Т5, Алматы,
пр. Достык, 180

Шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпаратты шолу бойынша тәуелсіз аудиторлардың есебі

«Аграрлық несие корпорациясы» акционерлік қоғамының Акционеріне және
директорлар Кеңесіне

Кіріспе

Біз «Аграрлық несие корпорациясы» акционерлік қоғамының және оның еншілес кәсіпорнының (бұдан былай, «Топ») 2025 жылдың 30 маусымындағы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық жағдай туралы есебінің және осыған қатысты көрсетілген күні аяқталған алты ай кезең бойынша шоғырландырылған аралық қысқартылған пайда немесе залал, жиынтық табыс, меншікті капиталдағы өзгерістер және ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есептерінің, сондай-ақ, шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпаратқа түсіндірмелі ескертпелерінің (бұдан былай, «шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпарат») шолуын жүргіздік. Топтың басшылығы осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпараттың 34-ші «Аралық қаржылық есептілігі» Қаржылық есептіліктің халықаралық стандартына (IAS) сәйкес дайындауға және көрсетуге жауапты болады. Біз жүргізген шолу нәтижелері бойынша көрсетілген шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпарат туралы қорытынды қалыптастыруға жауаптымыз.

Шолу көлемі

Біз 2410-шы «Кәсіпорынның тәуелсіз аудиторы орындаған аралық қаржылық ақпаратты шолу» Халықаралық шолуды жүргізу тапсырмалары бойынша стандарты талаптарына сай шолу жүргіздік. Қысқартылған шоғырландырылған аралық қаржылық ақпаратты шолу негізінен қаржылық және бухгалтерлік мәселелер үшін жауапты тұлғалардан ақпарат алу үшін сұрату жасау мен талдамалық және шолу шегінде қажетті басқа да рәсімдерден тұрады. Шолу көлемі Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудитке қарағанда анағұрлым аз, және сол себепті де, бізге аудит барысында анықталуы мүмкін барлық елеулі мәселелер белгілі болды деген сенімділікті қамтамасыз ете алмайды. Демек, біз аудиторлық пікірді білдірмейміз.

«Ағрарлық несие корпорациясы» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпаратты шолу бойынша тәуелсіз
аудиторлардың есебі

2 бет

Қорытынды

Жүргізілген шолу нәтижесінде 2025 жылдың 30 маусымындағы жағдай бойынша және осыған қатысты көрсетілген күні аяқталған алты ай кезең бойынша шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпарат барлық елеулі қатынастарда 34-ші «Аралық қаржылық есептілігі» Қаржылық есептіліктің халықаралық стандартына (IAS) сәйкес дайындалмағандығына назар аударуға себеп болатын деректер анықталмады.

Урдабаева А. А.
Аудит жөніндегі серіктес
«КПМГ Аудит» ЖШС
Алматы, Қазақстан Республикасы

2025 жылдың 18 тамызы

**ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП****2025 жылы 30 маусымдағы жағдай бойынша***мың теңгемен*

		2025 жылы 30 маусым (аудиттелмеген)	2024 жылы 31 желтоқсан
Активтер			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	4	422,557,807	430,783,789
Несие ұйымдарындағы қаражат		2,972,866	2,433,970
Банктерге берілген несиелер	5	98,810,032	78,341,329
Клиенттерге берілген несиелер	6	993,785,188	832,619,650
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек	7	576,674,194	553,719,699
Қазақстан Республикасы Үкіметінің дебиторлық берешегі	13	14,897,717	37,615,232
Сатуға арналған деп жіктелген активтер		602,830	977,094
Негізгі құралдар		1,966,979	2,045,605
Материалдық емес активтер		713,836	790,858
Қосылған құн салығы және өтеуге салынатын өзге де салықтар		10,284,169	10,820,302
Корпоративтік табыс салығы бойынша қысқа мерзімді активтер		377,395	134,115
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша купондық сыйақыны алдын ала төлеу	12	52,994,585	25,836,773
Басқа активтер	8	51,999,965	15,122,011
Барлық активтер		2,228,637,563	1,991,240,427
Міндеттемелер			
Акционер алдындағы берешек		86,428,261	84,563,613
Кредиттік ұйымдардың қаражаты	9	64,666,452	82,680,223
Қазақстан Республикасының Үкіметі алдындағы берешек	10	131,695,618	62,631,531
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы берешек	11	155,633,358	169,595,336
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	12	1,147,405,595	976,678,478
Қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері		1,474,843	2,497,881
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттемелер		—	2,364,381
Кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттемелер		6,568,360	10,354,033
Мемлекеттік субсидиялар	13	100,114,610	98,446,081
Басқа міндеттемелер	14	33,946,467	10,914,734
Міндеттемелердің жиыны		1,727,933,564	1,500,726,291
Меншікті капитал			
Акционерлік капитал	15	428,284,724	428,284,724
Резервтік капитал	15	46,671,932	28,568,552
Бөлінбеген пайда		25,747,343	33,660,860
Меншікті капиталдың жиыны		500,703,999	490,514,136
Міндеттемелер мен меншікті капиталдың жиыны		2,228,637,563	1,991,240,427
Бір жай акцияның баланстық құны (теңгемен)	15	1,170.78	1,146.73

Қоғам Басқармасының атынан шығарылымға қол қойылды және бекітілді:

Сапулатов Қайрат Каспарұлы

Спивак Ольга Аркадьевна

2025 жылғы 18 тамыз

Басқарма Төрағасының Орынбасары, Басқарма мүшесі

Бас бухгалтер

Қоса беріліп отырған 10-нан 50-ға дейінгі беттердегі таңдалған түсіндірме жазбалар осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП****2025 ЖЫЛҒЫ 30 МАУСЫМДА АЯҚТАЛҒАН АЛТЫ АЙ***мың теңгемен*

Ескерту	30 маусымда аяқталған алты ай ішінде аудит жүргізілмеген	
	2025 жыл	2024 жыл
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып есептелген пайыздық кірістер		
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	38,215,696	18,283,557
Несие ұйымдарындағы қаражат	46,650	—
Банктерге берілген несиелер	4,936,143	2,584,059
Клиенттерге берілген несиелер	84,250,870	64,785,426
Инвестициялық бағалы қағаздар	6	9
	127,449,365	85,653,051
Басқа пайыздық кірістер		
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек	40,457,834	37,561,463
	167,907,199	123,214,514
Пайыздық шығыстар		
Акционер алдындағы берешек	(3,933,112)	(4,250,416)
Қазақстан Республикасының Үкіметі алдындағы берешек	(10,757,483)	(11,464,428)
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы берешек	(7,870,925)	(8,543,823)
Кредиттік ұйымдардың қаражаты	(5,347,813)	(8,500,577)
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(65,785,487)	(29,101,640)
	(93,694,820)	(61,860,884)
Таза пайыздық кіріс	74,212,379	61,353,630
Несиелік шығындар бойынша шығыстар	16 (8,164,000)	(16,855,317)
Таза пайыздық кіріс, несиелік шығындарды шегергеннен кейін	66,048,379	44,498,313
Шетел валютасымен жасалатын операциялардан таза шығын	853,451	(46,861)
Персоналға арналған шығыстар	(7,838,024)	(6,464,946)
Басқа әкімшілік шығыстар	(3,435,234)	(3,029,912)
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтерін өзгерту нәтижесінде таза шығындар	(2,184,180)	(2,921,356)
Басқа кірістер, таза	17 5,396,260	1,132,933
Пайыздық емес шығын	(7,207,727)	(11,330,142)
Салық салуға дейінгі пайда	58,840,652	33,168,171
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыс	18 (6,397,564)	(5,614,345)
Кезеңдегі пайда	52,443,088	27,553,826

Қоғам Басқармасының атынан шығарылымға қол қойылады және бекітіледі:

Сапулатов Қайрат Қаспарұлы

Спивак Ольга Аркадьевна

2025 жылғы 18 тамыз

Басқарма Төрағасының Орынбасары, Басқарма мүшесі

Бас бухгалтер

Қоса беріліп отырған 10-нан 50-ға дейінгі беттердегі таңдалған түсіндірме жазбалар осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

**ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП****2025 жылы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен**Алты айда тексерілмеген,
30 маусымда аяқталды***Кезеңдегі пайда**

Кезең ішіндегі басқа жиынтық табыс

Кезең ішіндегі жиынтық табыстың жиыны

<i>2025 жыл</i>	<i>2024 жыл</i>
52,443,088	27,553,826
—	—
52,443,088	27,553,826

Қоғам Басқармасының атынан шығарылымға қол қойылды және бекітілді:

Сапулатов Қайрат Каертарұлы

Спивак Ольга Аркадьевна

2025 жылы 18 тамыз

Басқарма Төрағасының Орынбасары, Басқарма мүшесі

Бас бухгалтер

Қоса беріліп отырған 10-нан 50-ға дейінгі беттердегі таңдалған түсіндірме жазбалар осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

МЕНШІКТІ КАПИТАЛАДЫҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРАНЫДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП

2025 жылы 30 маусымда аяқталған алты ай

мәңгі теңгелен

Ескерту	Акционерлік капитал	Резервтік капитал	Бөлінбеген пайда	Барлығы
2024 жылы 1 қаңтарға	428,284,724	19,704,422	2,859,396	450,848,542
Кезең ішіндегі жиынтық табыстың жиыны (аудиттелмеген)	—	—	27,553,826	27,553,826
Резервтік капиталды ұлғайту (аудиттелмеген)	—	8,864,130	(8,864,130)	—
Жарияланған дивидендтер (тексерілмеген)	—	—	(20,691,012)	(20,691,012)
2024 жылы 30 маусымға (тыңдалмаған)	428,284,724	28,568,552	858,080	457,711,356
2025 жылы 1 қаңтарға	428,284,724	28,568,552	33,660,860	490,514,136
Кезең ішіндегі жиынтық табыстың жиыны (аудиттелмеген)	—	—	52,443,088	52,443,088
Резервтік капиталды ұлғайту (аудиттелмеген)	—	18,103,380	(18,103,380)	—
Жарияланған дивидендтер (тексерілмеген)	—	—	(42,253,225)	(42,253,225)
2025 жылы 30 маусымға (тыңдалмаған)	428,284,724	46,671,932	25,747,343	500,703,999

Қоғам Басқармасының атынан шығарылымға қою қойылады және бекітіледі:

Сипулатов Қайрат Қаспарұлы
 Сипулатов Ольга Аркадьевна
 2025 жылы 18 тамыз

Басқарма Төрағасының Орынбасары, Басқарма мүшесі
 Бас бухгалтер

**АҚША ҚАРАЖАТТАРЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН
АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

Ескерту	Алты айда тексерілмеген, 30 маусымда аяқталды	
	2025 жыл	2024 жыл
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы		
Алынған пайыздар	118,804,782	88,950,043
Төленген пайыздар	(64,369,740)	(32,282,414)
Персоналға төленген шығыстар	(8,424,280)	(7,063,929)
Төленген басқа операциялық шығыстар	(1,302,298)	(1,826,162)
Операциялық қызметтен операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістерге дейінгі ақша ағындары	44,708,464	47,777,538
<i>Операциялық активтерді таза ұлғайту) / азайту</i>		
Банктерге берілген несиелер	(23,506,046)	(43,794,461)
Клиенттерге берілген несиелер	(187,455,162)	(139,803,623)
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек	(2,734,550)	(19,510,859)
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша купондық сыйақыны алдын ала төлеу	(29,986,115)	—
Қазақстан Республикасы Үкіметінің дебиторлық берешекі	54,701,494	—
Басқа активтер	(24,964,936)	(9,444,465)
<i>Операциялық міндеттемелерді таза ұлғайту) / (азайту)</i>		
Мемлекеттік субсидиялар	20,366,676	2,970,407
Басқа міндеттемелер	1,052,529	(2,985,000)
Корпоративтік табыс салығын төлегенге дейін операциялық қызметте ақшалай қаражатты таза пайдалану	(147,817,646)	(164,790,463)
Төленген корпоративтік табыс салығы	(12,797,040)	(2,275,009)
Операциялық қызметте қолма-қол ақшаны таза пайдалану	(160,614,686)	(167,065,472)

Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы

Бағалы қағаздарды өтеуден түсетін түсімдер	726	135
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатып алу	(230,998)	(306,562)
Негізгі құралдарды, материалдық емес активтерді сатудан түсетін түсімдер	7,747	—
Инвестициялық қызметте ақшалай қаражатты таза пайдалану	(222,525)	(306,427)

Қаржылық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы

Қазақстан Республикасы Үкіметінен қарыз тартудан түскен түсімдер	10	140,000,000	140,000,000
Қазақстан Республикасының Үкіметінен алынған қарыздарды өтеу		(60,003,000)	(3,000)
Акционерден алынған қарыздарды өтеу		(1,109,524)	(1,222,090)
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	12	383,729,200	275,000,000
Шығарылған борыштық бағалы қағаздарды өтеу	12	(229,533,580)	(3,950,000)
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдардан қарыз тартудан түсетін түсімдер	11	1,000,000	480,000
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдардан алынған қарызды өтеу		(22,341,015)	(29,435,605)
Сыртқы қарыздар алу		—	8,800,000
Сыртқы қарыздарды өтеу		(18,579,200)	(22,380,250)
Төленген дивидендтер	15	(42,253,225)	(20,691,012)
Қаржы қызметінен ақшалай қаражаттың таза түсімі		150,909,656	346,598,043

Валюта бағамдарының өзгеруінің ақша қаражаттарына және олардың баламаларына әсері

Күтілетін несиелік шығындардың ақша қаражаттарына және олардың баламаларына әсері	1,699,332	131,942
Ақша қаражаттары мен олардың баламаларының таза өзгеруі	(8,225,982)	179,355,465

Кезеңнің басындағы ақша қаражаттары және олардың баламалары

Кезең соңындағы ақша қаражаттары және олардың баламалары	4	430,783,789	168,988,929
		422,557,807	348,344,394

Қоғам Басқармасының атынан шығарылымға қол қойылды және бекітілді:

Сапулатов Қайрат Қасарғұлы

Басқарма Төрағасының Орынбасары, Басқарма мүшесі

Спивак Ольга Аркадьевна

Бас бухгалтер

2025 жылғы 18 тамыз

Қоса беріліп отырған 10-нан 50-ға дейінгі беттердегі таңдалған түсіндірме жазбалар осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен***1. Есеп беретін кәсіпорын**

Ұсынылған шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілікке «Аграрлық несие корпорациясы» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «Компания») және оның еншілес ұйымы «ҚазАгроҚаржы» АҚ-ның (бұдан әрі бірлесіп – «Топ») қаржылық есептілігі кіреді.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 25 қаңтардағы № 137 «Ауыл шаруашылығы секторын несиелендіру мәселелері туралы» Қаулысымен Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акционерлік қоғам түрінде құрылды. Қоғам Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі жанындағы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу және қадағалау комитеті (бұдан әрі – «ҚРҰБ») берген, 2013 жылғы 5 қарашадағы № 5.2.24 Қазақстан Республикасының банк заңнамасында көзделген операцияларды жүргізу лицензиясы негізінде қызметін жүзеге асырады. Қоғамның қызметін Қазақстан Республикасының қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу және қадағалау агенттігі реттейді.

Топтың негізгі қызметі – аграрлық саланың индустрияландырылуына және әртараптануына ықпал ету, бұл үшін агроөнеркәсіп кешені субъектілеріне қолжетімді несие беру жүйесін дамыту, тиісті лицензия негізінде банк несие операцияларын жүзеге асыру, несие беру арқылы ауыл шаруашылығы секторын қолдау бағдарламаларын іске асыруға қатысу, ауыл шаруашылығы және басқа да техникаларды лизингке беру, отандық және шетелдік инвестицияларды тарту, агроөнеркәсіп кешенінде инвестициялық жобаларды әзірлеуге және іске асыруға қатысу, лизинг қызметін жүзеге асыру, қаржы институттарын қорландыру, ислам қаржы құралдарын пайдалана отырып, заңды тұлғаларды қаржыландыру, олардың ислам қағидаттарына сәйкес агроөнеркәсіп кешені субъектілерін қаржыландыру үшін, сондай-ақ заңнамалық актілермен тыйым салынбаған және Жарғыда көзделген Топтың мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес келетін басқа да қызмет түрлерін жүзеге асыру.

Қаржыландыру тобының қызметі қаражатты пайдалануға қатысты нақты талаптар мен шектеулерді қамтиды. Клиенттерге Қазақстан Республикасының ауыл шаруашылығын дамыту бағдарламаларын іске асыруға байланысты нарықтық бағадан төмен пайыздық мөлшерлеменен несиелер беріледі.

2025 жылғы 30 маусым мен 2024 жылғы 31 желтоқсан күндеріне Қазақстан Республикасы аумағындағы Қоғамның 19 тіркелген филиалы бар.

2025 жылғы 30 маусым мен 2024 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы жағдай бойынша, Қоғам «ҚазАгроҚаржы» АҚ-ның 100% үлесіне ие болды, оның негізгі қызметіне мыналар кіреді: агроөнеркәсіп кешеніндегі лизингтік қызмет, агроөнеркәсіп кешенін несиелендіру, агроөнеркәсіп кешенін дамытуға бағытталған республикалық бюджеттік және өзге де бағдарламаларды іске асыруға қатысу.

2025 жылғы 30 маусымдағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ (бұдан әрі – «Бәйтерек») немесе «Акционер») Қоғамның акцияларының 100%-ына иелік етеді.

Қоғамның түпкі меншік иесі Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады.

Қоғамның заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Астана қ., Иманов к-сі, 11.

Қазақстан Республикасында шаруашылық қызметті жүзеге асыру шарттары

Топтың қызметі негізінен Қазақстанда жүзеге асырылады. Тиісінше, дамушы нарықтың ерекшеліктеріне тән Қазақстанның экономикасы мен қаржы нарықтары бизнес топтарға әсер етеді. Құқықтық, салықтық және әкімшілік жүйелер дамуын жалғастыруда, алайда олардың талаптарын түсіндірудің екіұштылығы тәуекелімен ұштасады, олар сондай-ақ жиі өзгерістерге ұшырайды, бұл басқа заңдық және фискалдық кедергілермен бірге Қазақстанда бизнес жүргізетін кәсіпорындар үшін қосымша проблемалар туғызады. Бұған қоса, Америка Құрама Штаттарының 2025 жылдың сәуірінде тауарлардың жекелеген санаттарына импорттық тарифтер енгізуі жаһандық экономикалық белгісіздіктің артуына ықпал етті. Бұл шаралар халықаралық сауда мен инвестициялық ахуалда көрініс табады. Ішкі нарықтарды қорғау бойынша тарифтер мен басқа да шараларды енгізу, әлемдік нарықтардағы мұнай бағасының тұрақсыздығы және Ресей Федерациясы мен Украина арасындағы жалғасып жатқан әскери қақтығыс экономикалық қызметті жүзеге асыру шарттарының белгісіздік деңгейін арттырады.

Ұсынылған шоғырландырылмаған аралық қысқартылған қаржылық есептілік басшылықтың Қазақстанда бизнесті жүргізу шарттарының топтың қызметіне және қаржылық жағдайына қандай әсер ететініне көзқарасын көрсетеді. Болашақ шаруашылық жағдайларының нақты әсері басшылықтың бағалауынан өзгеше болуы мүмкін.

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен***2. Қаржылық есептілікті дайындаудың негізгі қағидалары****ХҚЕС (IAS) 34 «Аралық қаржылық есептілік» сәйкестігі туралы мәлімдеме**

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға арналған нақты шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілік ХҚЕС (IAS) 34 «Аралық қаржылық есептілік» стандартына сәйкес дайындалды. Осы есептілікке Топтың 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша соңғы жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігі мен сол күні аяқталған жылға қатысты өзгерістерді және оның қызметінің нәтижелерін түсіну үшін қажетті елеулі оқиғалар мен операцияларды түсіндіретін таңдап алынған ескертпелер енгізілді.

Бұл шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дайындалған толық жылдық есептілік үшін талап етілетін толық ақпаратты қамтымайды және оны Топтың 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және сол күнге аяқталған жылға арналған соңғы жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігімен бірге қарастыру қажет.

Бағалау базасы

Шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілік нақты шығындар бойынша есепке алу принципіне сәйкес дайындалды.

Функционалдық валюта және есептілікті ұсыну валютасы

Топтың функционалдық валютасы – қазақстандық теңге (бұдан әрі – «теңге»), ол Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы бола отырып, Топ жүргізетін операциялардың көпшілігінің экономикалық мәнін және оның қызметіне әсер ететін жағдайларды ең жақсы көрсетеді. Қазақстандық теңге осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілікті ұсыну валютасы болып табылады.

Теңгемен көрсетілген барлық сандық көрсеткіштер ең жақын мыңға дейін дөңгелектелген.

Есептік бағалаулар мен кәсіби пайымдауларды пайдалану

Консолидацияланған аралық қысқартылған қаржылық есептілікті дайындау басқармадан есептік саясат ережелерін қолдануға және активтер, міндеттемелер, табыстар мен шығыстардың қандай сомаларда көрсетілетініне әсер ететін кәсіби пайымдауларды, болжамдарды және есептік бағалауларды пайдалануды талап етеді. Нақты нәтижелер осы бағалаулардан өзгеше болуы мүмкін. Болжамдар мен олардың негізінде жасалған есептік бағалаулар оларды өзгерту қажеттілігі тұрғысынан үнемі талданады. Есептік бухгалтерлік бағалаулардағы өзгерістер бағалаулар қайта қаралған кезеңде, сондай-ақ сол немесе өзге бағалаудың өзгеруі шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпараттың деректеріне әсер ететін әрбір болашақ кезеңде танылады.

Топтың есеп саясатын қолдану кезінде басшылық қалыптастырған ең маңызды пайымдаулар және есептік бағалауға қатысты белгісіздіктің негізгі көздері соңғы жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілікте сипатталғанға ұқсас.

Салыстырмалы деректердің көрінісін өзгерту

2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша және аяқталған кезеңге арналған консолидацияланған аралық қысқартылған қаржылық есептілікті дайындау барысында Топтың басшылығы Қаржы лизингі шарттары бойынша негізгі қарыз бен сыйақыны ішінара субсидиялау үшін Ауыл шаруашылығы министрлігінен алынған мемлекеттік субсидияларды «Басқа міндеттемелер» бабынан консолидацияланған аралық қысқартылған пайда немесе залал және басқа жиынтық табыс туралы есептің «Мемлекеттік субсидиялар» бабына реклассификациялау туралы шешім қабылдады. Топ басшылығы ағымдағы презентация шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпаратты пайдаланушылар үшін ең қолайлы деп санайды.

Келесі кестеде қайта жіктеудің әсері келтірілген:

	Өзгерістерге дейін	Өзгерістердің әсері	Өзгерістерден кейін
2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша			
Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған			
аралық қысқартылған есеп			
Мемлекеттік субсидиялар	94,400,466	4,045,615	98,446,081
Басқа міндеттемелер	14,960,349	(4,045,615)	10,914,734

**ШОҒЫРААНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 ЖЫЛҒЫ 30 МАУСЫМДА АЯҚТАЛҒАН АЛТЫ АЙ***мың теңгемен*

	Өзгерістерге дейін	Өзгерістердің әсері	Өзгерістерден кейін
2024 жылдың 30 маусымында аяқталған алты айдағы ақша қаражаттарының қозғалысы туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есеп			
<i>Операциялық міндеттемелерді таза ұлғайту/ (азайту)</i>			
Мемлекеттік субсидиялар	(264,625)	3,235,032	2,970,407
Басқа міндеттемелер	250,032	(3,235,032)	(2,985,000)

3. Есеп саясатының маңызды ережелері

Топтамалы қысқартылған аралық қаржылық есептілікті дайындау кезінде, Топ 2024 жылғы 31 желтоқсандағы соңғы жылдық топтамалы қаржылық есептілігінде қолданылған елеулі есеп саясаты ережелерін пайдаланды.

Пайдалануға әлі қабылданбаған жаңа стандарттар мен түсініктемелер

Бірқатар жаңа стандарттар мен түсіндірулер мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігімен 2025 жылдың 1 қаңтарынан басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді. Алайда, Топ бұл қаржылық есептілікті дайындау кезінде жаңа және өзгертілген стандарттарға мерзімінен бұрын көшкен жоқ.

Стандарттарға келесі түзетулер мен түсініктемелер Топтың қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер етпейді деп күтілуде:

- Қаржылық құралдарды жіктеу мен бағалау талаптарына түзетулер – ҚЕХС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар» және ҚЕХС (IFRS) 7 «Қаржылық құралдар: ақпаратты ашып көрсету» стандарттарына түзетулер.
- ХҚЕС (IFRS) 18 «Қаржылық есептілікті ұсыну және ашу»*.

IFRS 18 IAS 1 «Қаржылық есептілікті ұсыну» орнына келеді және 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап басталатын жылдық есепті кезеңдерге қолданысқа енеді. Жаңа стандарт бойынша пайда немесе залал және басқа да жиынтық табыс туралы есепте барлық кірістер мен шығыстар бес санатқа жіктеледі: операциялық, инвестициялық, қаржылық, тоқтатылған қызмет және корпоративтік табыс салығы. Сондай-ақ, жаңа аралық көрсеткіш – операциялық пайда енгізіледі. Таза пайда өзгермейді. Жеке есеп беру жазбасында басқару көрсеткіштерін (MPMs) ашу. Жанама әдіспен ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп берудің бастапқы нүктесі ретінде операциялық пайданы міндетті түрде пайдалану.

4. Ақша қаражаттары және олардың баламалары

	2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
«Кері репо» операциялары	281,370,265	341,926,703
Ағымдағы банктік шоттардағы ақша қаражаттары	94,440,940	69,188,200
«овернайт» және бастапқы өтеу мерзімі 12 айға дейінгі депозиттер	28,360,623	19,660,083
ҚРҰБ ноталары	17,819,420	–
Ақша қаражаттары «Қазақстан Республикасы Қаржы министрілігінің Қазынашылық комитеті» Республикалық мемлекеттік мекемесінің (бұдан әрі – «РММ») ағымдағы шотында	575,167	19,652
	422,566,415	430,794,638
	(8,608)	(10,849)
	422,557,807	430,783,789

Күтілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв
Ақша қаражаттары және олардың баламалары

2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша ақша қаражаттары мен олардың баламалары мерзімі өткен емес және кредиттік тәуекелдің 1-кезеңіне жатады (аудиттелмеген) (2024 жылғы 31 желтоқсан: ақша қаражаттары мен олардың баламалары мерзімі өткен емес және 1-кезеңге жатады).

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

2025 жылғы 30 маусымдағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаттарының және олардың баламаларының қалдықтарының кредиттік сапасы «Standard & Poor's» рейтингтік агенттігінің немесе «Standard & Poor's» шкаласы бойынша конвертацияланған өзге агенттіктердің рейтингтері негізінде ұсынылуы мүмкін:

2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)						
	«ҚР Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитеті» РММ		«овернайт» және бастапқы өтеу мерзімі 12 айға дейінгі		«Кері репо» операция- лары	Барлығы
	Ағымдағы шоттар	ағымдағы шоты	ҚРҰБ ноталары	депозиттер		
Мерзімі өтпеген						
- ҚРҰБ ноталары (берілген кредиттік рейтингі жоқ)	—	—	17,819,420	—	—	17,819,420
- «ҚР Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитеті» Республикалық мемлекеттік мекемесінің ағымдағы шотындағы ақша қаражаттары (кредиттік рейтингі берілмеген)	—	575,167	—	—	—	575,167
- кредиттік рейтингі BBB- ден BBB+ дейін	58,829,811	—	—	—	—	58,829,811
- BB- ден BB+ дейінгі кредиттік рейтингімен	33,337,427	—	—	28,360,495	—	61,697,922
- B-дан B+ ға дейінгі кредиттік рейтингімен	2,088	—	—	—	—	2,088
- Кредиттік рейтингі белгіленбеген	2,271,614	—	—	128	281,370,265	283,642,007
Қолма-қол ақшаны қоспағанда, ақша қаражаттары мен олардың баламаларының жалпы сомасы, құнсыздануға арналған резервті шегергенге дейін	94,440,940	575,167	17,819,420	28,360,623	281,370,265	422,566,415
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв	(2,906)	(7)	(1,811)	(1,181)	(2,703)	(8,608)
Қолма-қол ақша қаражатын қоспағанда, ақша қаражаты мен олардың баламаларының жиыны	94,438,034	575,160	17,817,609	28,359,442	281,367,562	422,557,807

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

2024 жылғы 31 желтоқсан					
Ағымдағы шоттар	«ҚР Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитеті» РММ		«овернай» және бастапқы өтеу мерзімі 12 айға дейінгі депозиттер		Барлығы
	ағымдағы шоты			«Кері репо» операциялары	
Мерзімі өтпеген					
- «ҚР Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитеті» Республикалық мемлекеттік мекемесінің ағымдағы шотындағы ақша қаражаттары (кредиттік рейтингі берілмеген)	—	19,652	—	—	19,652
- кредиттік рейтингі BBV- ден BBV+ дейін	25,825,830	—	527,448	—	26,353,278
- BB- ден BB+ дейінгі кредиттік рейтингімен	39,857,531	—	19,132,405	—	58,989,936
- B- ден B+ дейінгі кредиттік рейтингімен	1,740	—	—	—	1,740
- Кредиттік рейтингі белгіленбеген	3,503,099	—	230	341,926,703	345,430,032
Қолма-қол ақшаны қоспағанда, ақша қаражаттары мен олардың баламаларының жалпы сомасы, құнсыздануға арналған резервті шегергенге дейін	69,188,200	19,652	19,660,083	341,926,703	430,794,638
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв	(2,937)	—	(813)	(7,099)	(10,849)
Қолма-қол ақша қаражатын қоспағанда, ақша қаражаты мен олардың баламаларының жиыны	69,185,263	19,652	19,659,270	341,919,604	430,783,789

2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша кредиттік рейтингі берілмеген ақша қаражаттарының және олардың баламаларының қалдықтарына «Ситибанк Қазақстан» АҚ мен «Қазпошта» АҚ-дағы қалдықтар кіреді (аудиттен өтпеген) (2024 жылғы 31 желтоқсан: «Ситибанк Қазақстан» АҚ және «Қазпошта» АҚ).

2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша, Топтың ақша қаражаттары мен олардың эквиваленттерінің жалпы сомасы 10.00%-дан астам меншікті капиталды құрайтын банкте есепшоттары болмаған (аудиттелмеген) (2024 жылғы 31 желтоқсан: ақша қаражаттары мен олардың эквиваленттерінің жалпы сомасы 10.00%-дан астам меншікті капиталды құрайтын банкте есепшоттары болмаған).

2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша Топ Қазақстан қор биржасында «кері репо» мәмілелерін жасады, бұл мәмілелер бойынша қамтамасыз ету Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық вексельдері, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бағалы қағаздары, «Қазақстанның тұрақтылық қоры» АҚ, Еуропалық қайта құру және даму банкі, Еуразиялық Даму банкі және Азиялық Даму Банкінің борыштық облигациялары болды, олардың жалпы әділ құны 282,019,651 мың теңгені құрады (аудиттелмеген) (2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 341,847,107 мың теңге). Есепті күнге «кері репо» шарттары бойынша баланстық құны 281,367,562 мың теңгені (аудиттелмеген) құрады (2024 жылғы 31 желтоқсанға: 341,919,604 мың теңге).

5. Банктерге берілген кредиттер

	2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Екінші деңгейдегі банктерге берілген несиелер	99,103,284	78,507,796
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв	(293,252)	(166,467)
Банктердегі қаражат	98,810,032	78,341,329

2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша Екінші деңгейдегі банктерге берілген кредиттер мерзімі өткен болып табымайды және кредиттік тәуекелдің 1-кезеңіне жатады (аудиттелмеген) (2024 жылғы 31 желтоқсан: Екінші деңгейдегі банктерге берілген кредиттер мерзімі өткен болып табымайды және 1-кезеңге жатады).

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 ЖЫЛҒЫ 30 МАУСЫМДА АЯҚТАЛҒАН АЛТЫ АЙ***мың теңгемен*

2025 жылғы 30 маусымдағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктердегі қаражат қалдықтарының несие сапасы «Standard & Poor's» рейтингтік агенттігінің немесе басқа агенттіктердің рейтингтері негізінде, «Standard & Poor's» шкаласы бойынша түрлендірілген түрде ұсынылуы мүмкін:

	2025 ЖЫЛҒЫ 30 МАУСЫМ (аудиттелмеген)	2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАН
Мерзімі өтпеген		
- кредиттік рейтингі BBB- ден BBB+ дейін	65,009,467	61,164,090
- BB-дан BB+ ға дейінгі кредиттік рейтингімен	16,523,677	7,939,818
- B-дан B+ ға дейінгі кредиттік рейтингімен	17,570,140	9,403,888
	99,103,284	78,507,796
	(293,252)	(166,467)
Күпілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв	98,810,032	78,341,329
Банктердегі қаражат		

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде көктемгі егіс жұмыстарын қолдауға бағытталған жыл сайынғы «Кең-Дала» мемлекеттік бағдарламасы аясында Топ «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-на жалпы сомасы 38,500,000 мың теңге (аудиттен өтпеген), «Банк ЦентрКредит» АҚ-на жалпы сомасы 10,650,000 мың теңге (аудиттен өтпеген), «Фридом Банк Қазақстан» АҚ-на жалпы сомасы 9,650,000 мың теңге (аудиттен өтпеген), «ForteBank» АҚ-на жалпы сомасы 1,699,000 мың теңге (аудиттен өтпеген), «Bereke Bank» АҚ-на (Lesha Bank LLC (Public) еншілес банкі) жалпы сомасы 4,169,852 мың теңге (аудиттен өтпеген) кредиттер берді. Кредиттер нарықтық мөлшерлемеден төмен – жылдық 1.50% пайыздық мөлшерлемен, өтеу мерзімдері 2026 жылғы 1 наурыз және 2026 жылғы 10 наурыз болып белгіленді (аудиттен өтпеген). Топтың нарықтық мөлшерден төмен пайызбен берілген несиелерді бастапқыда тану кезінде 6,911,263 мың теңге (аудиттелмеген) дисконтты шығын ретінде мойындағаны және аралық қысқартылған пайда немесе залал туралы есепте дисконтты амортизациялаудан алынған 1,610,606 мың теңге (аудиттелмеген) пайыздық кіріс, сәйкесінше, басқа шығындар және банктерге берілген несиелер бойынша пайыздық кірістер құрамында көрсетілген. Топ 16.40%-дан 18.73%-ға дейінгі жылдық есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді (аудиттелмеген) қолданып, шарттар бойынша болашақ ақша қаражаттарының ағындарын дисконттау арқылы жоғарыда аталған несиелердің әділ құнын бастапқы тану кезінде бағалады.

2024 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде, көктемгі егіс жұмыстарын жүргізуді қолдауға бағытталған жыл сайынғы «Кең-Дала» мемлекеттік бағдарламасы аясында, Топ «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-на жалпы сомасы 52,177,500 мың теңге, «Банк ЦентрКредит» АҚ-на жалпы сомасы 4,000,000 мың теңге көлемінде, нарықтық бағадан төмен – жылдық 1.50% мөлшерлемен және 2025 жылғы 1 наурызда өтеу мерзімімен несие берді. Топтама төмен пайыздық мөлшерлемен берілген несиелерді алғашқы тану кезінде 4,630,496 мың теңге дисконтты шығын ретінде, ал дисконтты амортизациялаудан алынған 1,425,629 мың теңге пайыздық кірісті тиісінше басқа шығындар және банктерге берілген несиелер бойынша пайыздық кірістер құрамында аралық қысқартылған пайда немесе залал туралы есепте мойындады. Топ шарттар бойынша болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы бастапқы тану кезінде жоғарыда аталған кредиттердің әділ құнын бағалау үшін жылдық 12.98% - дан 15.15% - ға дейінгі есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді қолданды.

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде «Кең-Дала 2» бағдарламасы аясында, Топ «Банк ЦентрКредит» АҚ-на 1,271,785 мың теңге сомасында (аудиттелмеген) несие берді, пайыздық мөлшерлемесі нарықтықтан төмен – жылдық 1.50% және өтеу мерзімі 2026 жылғы 10 наурыз. Топ 106,412 мың теңге (аудиттелмеген) дисконтты нарықтық мөлшерден төмен пайыздық мөлшерлемелер бойынша кредиттерді бастапқы тану кезінде шығын ретінде, және дисконтты амортизациялаудан 485 мың теңге (аудиттелмеген) пайыздық кірісті тиісінше басқа шығындар және банктерге берілген кредиттер бойынша пайыздық кірістер құрамында аралық қысқартылған пайда немесе залал туралы есепте мойындады. Топ шарттар бойынша болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы бастапқы тану кезінде жоғарыда аталған кредиттердің әділ құнын бағалау үшін жылдық 18.30% есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемені (аудиттелмеген) қолданды.

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 ЖЫЛҒЫ 30 МАУСЫМДА АЯҚТАЛҒАН АЛТЫ АЙ***мың теңгемен*

2024 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде «Кең-Дала 2» бағдарламасы аясында Топ «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-на 10,822,500 мың теңге, «Фридом Банк Қазақстан» АҚ-на 5,000,000 мың теңге, «Банк ЦентрКредит» АҚ-на 2,000,000 мың теңге көлемінде нарықтық бағадан төмен – жылдық 1.50% мөлшерлемесмен және 2025 жылғы 1 наурызда өтеу мерзімімен несие берді. Топ 1,315,584 мың теңге мөлшеріндегі дисконтты нарықтық мөлшерлемелерден төмен пайыздық мөлшерлемелер бойынша кредиттерді бастапқы тану кезіндегі залал ретінде және банктерге берілген кредиттер бойынша өзге шығыстар мен пайыздық кірістер құрамындағы пайда немесе залал туралы аралық қысқартылған есепте 128,700 мың теңге мөлшеріндегі дисконт амортизациясынан пайыздық кіріс ретінде таныды. Топ шарттар бойынша болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы бастапқы тану кезінде жоғарыда аталған кредиттердің әділ құнын бағалау үшін жылдық 15.27% - дан 15.97% - ға дейінгі есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді қолданды.

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде «Агробизнес облигациялық тамақ өнеркәсібі үшін» бағдарламасы аясында Топ «ForteBank» АҚ-на нарықтық бағадан төмен – жылдық 1.50% мөлшерлемесмен және 2026 жылғы 20 наурызда өтеу мерзімімен жалпы сомасы 350,000 мың теңге (аудиттелмеген) несие берді (аудиттелмеген). Топ нарықтық мөлшерлемелерден төмен пайыздық мөлшерлемелер бойынша кредиттерді бастапқы тану кезінде шығын ретінде 30,380 мың теңге (аудиттелмеген) мөлшеріндегі дисконтты және банктерге берілген кредиттер бойынша өзге шығыстар мен пайыздық кірістер құрамындағы пайда немесе залал туралы аралық қысқартылған есепте дисконттың амортизациясынан 797 мың теңге мөлшеріндегі пайыздық кірісті (аудиттелмеген) мойындады, тиісінше. Топ жоғарыда аталған кредиттердің әділ құнын бастапқы тану кезінде шарттар бойынша болашақ ақша ағындарын дисконттау жолымен бағалау үшін жылдық 18.28% есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемені (аудиттелмеген) қолданды (2024 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде «тамақ өнеркәсібіне арналған Агробизнес облигациясы» бағдарламасы шеңберінде банктерге қарыздар берілмеді).

2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша топтың 1 банкте балансы болды (аудиттелмеген) (2024 жылғы 31 желтоқсанда: жоқ), оның жалпы қалдығы меншікті капиталдың 10.00% - нан асады: «Қазақстан Халық Банкі» АҚ жалпы сомасы 65,009,467 мың теңгеге (аудиттелмеген).

6. Клиенттерге берілген несиелер

Берілген кредиттер клиенттерге аграрлық секторда қызметін жүзеге асыратын қарыз алушыларға берілген кредиттермен ұсынылады және мынадай позицияларды қамтиды:

	2025 ЖЫЛҒЫ 30 маусым (аудиттелмеген)	2024 ЖЫЛҒЫ 31 желтоқсан
Заңды тұлғаларға - кредиттік серіктестіктерге және әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорацияларға берілген кредиттер	535,527,418	465,714,649
Инвестициялық жобаларды жүзеге асыру үшін заңды тұлғаларға берілген несиелер	88,334,200	92,346,326
Басқа заңды тұлғаларға берілген несиелер	305,828,156	212,608,134
Жеке тұлғаларға берілген несиелер	287,327,274	269,153,447
	1,217,017,048	1,039,822,556
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв	(223,231,860)	(207,202,906)
Клиенттерге берілген несиелер	993,785,188	832,619,650

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен**Клиенттерге берілген несиелердің құнсыздануына арналған Резерв*

Төменде 2025 жылдың 30 маусымында аяқталған алты ай ішінде клиенттерге берілген несиелер бойынша күтілетін несиелік шығындар бойынша резервтің өзгеруіне талдау берілген.

	<i>Аудиттелмеген</i>	
	<i>30 маусымда аяқталған алты ай</i>	
	<i>2025 жыл</i>	<i>2024 жыл</i>
1 қаңтарға күтілетін несиелік шығындар	207,202,906	191,757,709
Клиенттерге алты ай ішінде берілген несиелер	7,386,926	12,102,760
Клиенттер алты ай ішінде өтеген несиелер	(5,381,910)	(3,986,877)
Алты ай ішінде КНШ өзгерістері	7,802,461	(5,965,430)
Дисконтты босату	8,931,744	8,366,685
Есептен шығару	(2,710,267)	(5,195,848)
30 маусымға күтілетін несиелік шығындар	223,231,860	197,078,999

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде, «Кең-Дала» жыл сайынғы мемлекеттік бағдарламасы аясында, көктемгі дала жұмыстарын жүргізуді қолдау мақсатында агроөнеркәсіп кешені субъектілеріне несиелер беру бойынша, Топ 75,331,148 мың теңге (аудиттелмеген) сомасына несиелер берді (2024 жылғы 30 маусым: 79,627,500 мың теңге), жылдық 1.50% (2024 жылғы 30 маусым: 1.50%) төмен пайыздық мөлшерлемелермен және 2026 жылғы наурызға дейін (2024 жылғы 30 маусым: 2025 жылғы наурызға дейін) өтеу мерзімімен. Топ 9,133,093 мың теңге (аудиттелмеген) (2024 жылғы 30 маусым: 10,979,330 мың теңге) дисконтты бастапқыда таныды және 2,771,274 мың теңге (аудиттелмеген) (2024 жылғы 30 маусым: 3,696,366 мың теңге) дисконтты амортизациялаудан алынған проценттік кірісті тиісінше басқа шығындар және клиенттерге берілген кредиттер бойынша проценттік кірістер құрамындағы пайда немесе зәла туралы есепте көрсетті. Нарықтық пайыздық мөлшерлемелерден төмен кредиттерді бастапқыда танудан келген 9,133,093 мың теңге (аудиттелмеген) (2024 жылғы 30 маусым: 10,979,330 мың теңге) шығыны алынған мемлекеттік субсидия есебінен толық өтелді (2024 жылғы 30 маусым: алынған мемлекеттік субсидия есебінен толық өтелді). Топ 20.18%-дан 22.98%-ға дейінгі (2024 жылғы 30 маусымда: 17.20%-дан 21.60%-ға дейінгі) есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді қолданып, шарттар бойынша болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы жоғарыда аталған несиелердің өділ құнын алғашқы тану кезінде бағалады.

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде, топ «Жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы» (бұдан әрі – «Іскер» бағдарламасы) аясында берілген несиелерді беруді және қызмет көрсетуді жалғастырды; жаңа несиелер 1,477,459 мың теңгеге берілді (2024 жылғы 30 маусымда: 1,541,005 мың теңге). Топ 20.18%-дан 22.98%-ға дейінгі (2024 жылғы 30 маусым: 17.20%-дан 21.60%-ға дейінгі) есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді қолданып, жоғарыда аталған қарыздардың өділ құнын шарттар бойынша болашақ ақша қаражаттарының ағынын дисконттау арқылы алғашқы тану кезінде бағалады. Нарықтық бағадан төмен мөлшерлемелермен берілген осы кредиттерді бастапқыда танудан болған шығын 479,381 мың теңге (2024 жылғы 30 маусымда: 530,465 мың теңге) басқа шығындар құрамында танылды және мемлекеттік субсидия есебінен толық өтелді.

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде Топ «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасы және «Жұмыспен қамту жол картасы-2020» аясында 3,079,884 мың теңге (2024 жылғы 30 маусымда: 6,224,065 мың теңге) сомасында несиелер беріп, қызмет көрсетуді жалғастырды. Топ өзге де қарыздардың өділ құнын бағалау үшін, шарттар бойынша болашақ ақша ағындарын есепке ала отырып, бастапқыда 20.18% - 22.98% жылдық есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді қолданды. Нарықтық бағадан төмен мөлшерлемелермен берілген осы кредиттерді бастапқыда танудан болған шығын 540,753 мың теңге (аудиттелмеген) (2024 жылғы 30 маусымда: 1,538,350 мың теңге) басқа да шығындар құрамында танылды және мемлекеттік субсидия есебінен толық өтелді.

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 ЖЫЛҒЫ 30 МАУСЫМДА АЯҚТАЛҒАН АЛТЫ АЙ***мың теңгемен*

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде «Кең-Дала 2» бағдарламасы аясында агроөнеркәсіп кешені субъектілерін көктемгі-егіс және егін жинау жұмыстарына кредиттеу үшін Топ 239,298,525 мың теңге (2024 жылғы 30 маусымда: 103,254,213 мың теңге) сомасында, жылдық 1.50% - 22.00% (2024 жылғы 30 маусымда: 1.50% - 5.00%) аралығында нарықтық төменгі пайыздық мөлшерлемелермен, 2026 жылғы наурызға дейін және 2028 жылғы 27 наурызға дейін өтеу мерзімімен кредит берді. Топ 30,447,149 мың теңге (аудиттелмеген) (2024 жылғы 30 маусым: 10,764,013 мың теңге) дисконтты бастапқы тану кезінде және 8,699,497 мың теңге (2024 жылғы 30 маусым: 637,920 мың теңге) дисконтты амортизациялаудан алынған проценттік кірісті тиісінше басқа шығындар және клиенттерге берілген кредиттер бойынша проценттік кірістер құрамындағы пайда немесе залал туралы есепте мойындады. Нарықтық пайыздық мөлшерлемелерден төмен кредиттерді бастапқыда танудан келген 30,447,149 мың теңге (аудиттелмеген) (2024 жылғы 30 маусым: 10,764,013 мың теңге) шығыны алынған мемлекеттік субсидия есебінен толық өтелді. Топ өтінішті бастапқы тану кезінде келісімшарттар бойынша болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы жоғарыда аталған несиелердің әділ құнын бағалау үшін жылдық 20.18% - 22.98% есептелген нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді қолданды.

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде азық-түлік өнімдерін өндіру және/немесе өңдеу өнеркәсібі саласын (ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеу) қолдау мақсатында агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін несиелендіруге бағытталған «Агробизнес облигациялық» бағдарламасы аясында Топ жалпы сомасы 13,452,395 мың теңге кредит берді (2024 жылғы 30 маусым: мұндай бағдарлама болмаған). Кредиттердің пайыздық мөлшерлемелері нарықтық мөлшерлемеден төмен – жылдық 1.50%-дан 5.00%-ға дейінгі аралықта, өтеу мерзімі 2025 жылғы қыркүйекке дейін. Топ 1,114,247 мың теңге (аудиттелмеген) жеңілдікті бастапқы тану кезінде және 726,111 мың теңге жеңілдікті амортизациялаудан алынған проценттік кірісті, тиісінше, клиенттерге берілген кредиттер бойынша басқа да шығындар мен проценттік кірістер құрамындағы пайда немесе залал туралы есепте мойындады. Нарықтық пайыздық мөлшерлемелерден төмен кредиттерді бастапқыда танудан келген 1,114,247 мың теңге (аудиттелмеген) шығын, алынған мемлекеттік субсидия есебінен толық өтелді. Топ 20.18% - 22.77% жылдық есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемелерін қолданып, шарттар бойынша болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы жоғарыда аталған кредиттердің әділ құнын бастапқы тану кезінде бағалады.

2025 жылдың 30 маусымында аяқталған алты ай ішінде «Азық-түлік өнеркәсібіне арналған агробизнес облигациялық» бағдарламасы бойынша топ агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін азық-түлік өндірісі және/немесе өңдеу өнеркәсібін (ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеу) қолдау үшін жылдық 1.50%-дан 5.00%-ға дейінгі нарықтықтан төмен пайыздық мөлшерлемелермен және 2026 жылдың наурызына дейінгі өтеу мерзімімен жалпы сомасы 4,138,740 мың теңгеге несие берді. Топ 356,947 мың теңге (аудиттелмеген) дисконтті бастапқы тану кезінде және 4,431 мың теңге дисконтты амортизациялаудан алынған проценттік кірісті тиісінше клиенттерге берілген кредиттер бойынша басқа да шығындар мен проценттік кірістер құрамындағы пайда немесе залал туралы есепте мойындады. Нарықтық пайыздық мөлшерлемелерден төмен кредиттерді бастапқыда танудан келген 356,947 мың теңге шығын (аудиттелмеген) алынған мемлекеттік субсидия есебінен толық өтелді. Топ 22.98% жылдық есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді қолданып, болашақ келісімшарттық ақша ағындарын дисконттау арқылы жоғарыда аталған несиелердің әділ құнын бастапқы тану кезінде бағалады.

Топ өзінің жалпы операциялық қызметі барысында ауыл шаруашылығы өнеркәсібіндегі қызметті жүзеге асыратын қарыз алушыларға нарықтық мөлшерлемелерден төмен мөлшерлемелер бойынша кредиттер береді. Нарықтық мөлшерден төмен пайыздық мөлшерлемелермен берілген кредиттерді бастапқыда танудан келген шығын, 8,222,995 мың теңге (аудиттелмеген), 30 маусым 2026 ж. аяқталған алты ай ішінде басқа шығындар құрамында танылады (2024 жылдың алты айы: 2,827,925 мың теңге). 2025 жылдың алты айы ішінде Топ, келісімшарттар бойынша болашақ ақша қаражаттарының ағынын дисконттау арқылы, бастапқы тану кезіндегі қарыздардың әділ құнын бағалау үшін жылдық 20.18%-дан 22.98%-ға дейінгі (2024 жылдың 6 айы ішінде: 17.20%-дан 21.60%-ға дейін) есептелген нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді қолданды.

2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша, Топтың жалпы қарызының өзіндік капиталдың 10.00% - нан асатын қарыз алушылары болмады (2024 жылғы 30 маусым: жоқ).

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

Келесі кестеде 2025 жылғы 30 маусымдағы (аудиттелмеген) және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы клиенттерге берілген несиелердің сапасы туралы ақпарат берілген:

	2025 жылғы 30 маусымға (тыңдамаған)				
		2 кезең	3 кезең		
		Несиелік- тұрақсыз активтер	Несиелік- тұрақсыз активтер		
		бойынша бүкіл мерзімге	бойынша бүкіл мерзімге		
		күтілетін несиелік	күтілетін несиелік		
	1 кезең 12 айлық КНШ	шығындар	шығындар	КМСЖ	Барлығы
Берілген несиелер					
заңды тұлғаларға-кредиттік					
серіктестіктерге және әлеуметтік-					
кәсіпкерлік корпорацияларға					
- мерзімі өткен жоқ	323,958,909	109,189,868	79,143,627	2,864,426	515,156,830
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілгендер	145,172	2,905,544	5,470,809	25,146	8,546,671
- 31 күннен артық және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	1,741,294	1,186,276	—	2,927,570
- 61 күннен артық және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілгендер	—	—	2,080,986	1,990	2,082,976
- 91 күннен артық және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	2,302,452	—	2,302,452
-1 жылдан астам мерзімі өткен	—	—	4,510,919	—	4,510,919
	324,104,081	113,836,706	94,695,069	2,891,562	535,527,418
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв (аудиттелмеген)	(3,502,662)	(8,915,950)	(28,293,841)	(409,398)	(41,121,851)
	320,601,419	104,920,756	66,401,228	2,482,164	494,405,567

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдың ішінде жалпы баланстық құны 22,403,479 мың теңгені құрайтын төрт ірі қарыз алушы 1-кезеңнен 2-кезеңге өтті, бұл 2,224,539 мың теңге мөлшерінде күтілетін кредиттік залалдарға арналған шығыстардың қосымша құрылуына әкелді. 2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде жалпы таза баланстық құны 22,462,566 мың теңге болатын бес ірі қарыз алушы 1 және 2-кезеңдерден 3-кезеңге ауысты, бұл күтілетін несиелік шығындарға 7 314 032 мың теңгеге қосымша резервтер құруға әкелді.

	2025 жылғы 30 маусымға (тыңдалмаған)				
	2 кезең	3 кезең			
	Несиелік- тұрақсыз активтер бойынша	Несиелік- тұрақсыз активтер бойынша			
	бүкіл мерзімге	бүкіл мерзімге			
Инвестициялық жобаларды жүзеге асыру үшін заңды тұлғаларға берілген несиелер	1 кезең 12 айлық КНШ	күтілетін несиелік шығындар	күтілетін несиелік шығындар	КМСЖ	Барлығы
- мерзімі өткен жоқ	21,878,998	539,847	16,713,830	11,088	39,143,763
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілгендер	245,048	—	1,758,520	—	2,003,568
- 31 күннен артық және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	262,221	—	262,221
- 61 күннен артық және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілгендер	—	—	3,163,597	—	3,163,597
- 91 күннен артық және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	6,243,665	1,625	6,245,290
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	37,498,281	17,480	37,515,761
	22,124,046	539,847	65,640,114	30,193	88,334,200
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв	(1,863,637)	(321,622)	(50,487,131)	(11,282)	(52,683,672)
	20,260,409	218,225	15,152,983	18,911	35,650,528

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 ЖЫЛҒЫ 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

	2025 жылғы 30 маусымға (тыңдалмаған)				
	1 кезең 12 айлық КНШ	2 кезең Несиелік- тұрақсыз активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	3 кезең Несиелік- тұрақсыз активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	КМСЖ	Барлығы
Басқа заңды тұлғаларға берілген несиелер					
- мерзімі өткен жоқ	194,642,821	4,268,097	34,895,830	9,247,104	243,053,852
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілген	1,213,139	94,722	5,842,788	116,078	7,266,727
- 31 күннен артық және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	373,732	393,206	—	766,938
- 61 күннен артық және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілгендер	—	—	2,010,221	—	2,010,221
- 91 күннен артық және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	13,161,768	423,807	13,585,575
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	39,144,843	—	39,144,843
	195,855,960	4,736,551	95,448,656	9,786,989	305,828,156
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв	(4,582,464)	(1,474,245)	(65,917,550)	(8,407,050)	(80,381,309)
	191,273,496	3,262,306	29,531,106	1,379,939	225,446,847

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 ЖЫЛҒЫ 30 МАУСЫМДА АЯҚТАЛҒАН АЛТЫ АЙ***мың теңгемен*

	2024 жылығы 30 маусымға (тыңдалмаған)				
	2 кезең Несиелік- тұрақсыз активтер бойынша бүкіл мерзімге	3 кезең Несиелік- тұрақсыз активтер бойынша бүкіл мерзімге			
Заңды тұлғаларға - кредиттік серіктестіктерге және әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорацияларға берілген кредиттер	1 кезең 12 айлық КНШ	күтілетін несиелік шығындар	күтілетін несиелік шығындар	КМСЖ	Барлығы
- мерзімі өткен жоқ	215,795,185	135,325,419	61,381,074	3,088,820	415,590,498
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілгендер;	864,065	5,647,950	7,169,769	24,285	13,706,069
- 31 күннен артық және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	1,962,665	2,022,021	—	3,984,686
- 61 күннен артық және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілгендер	—	—	1,257,108	—	1,257,108
- 91 күннен артық және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	3,374,922	71,789	3,446,711
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	5,229,941	—	5,229,941
	216,659,250	142,936,034	80,434,835	3,184,894	443,215,013
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв	(5,304,174)	(11,646,109)	(12,386,864)	(110,639)	(29,447,786)
	211,355,076	131,289,925	68,047,971	3,074,255	413,767,227
	2024 жылығы 30 маусымға (тыңдалмаған)				
	2 кезең Несиелік- тұрақсыз активтер бойынша бүкіл мерзімге	3 кезең Несиелік- тұрақсыз активтер бойынша бүкіл мерзімге			
Инвестициялық жобаларды жүзеге асыру үшін заңды тұлғаларға берілген несиелер	1 кезең 12 айлық КНШ	күтілетін несиелік шығындар	күтілетін несиелік шығындар	КМСЖ	Барлығы
- мерзімі өткен жоқ	22,813,377	1,021,307	21,725,103	643,546	46,203,333
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілгендер	412,435	—	3,299,981	—	3,712,416
- 31 күннен артық және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	24,443	627,850	—	652,293
- 61 күннен артық және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілгендер	—	—	12,549,297	12,288	12,561,585
- 91 күннен артық және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	13,307,501	208,446	13,515,947
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	22,353,343	—	22,353,343
	23,225,812	1,045,750	73,863,075	864,280	98,998,917
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв	(3,949,797)	(377,366)	(35,562,343)	(627,891)	(40,517,397)
	19,276,015	668,384	38,300,732	236,389	58,481,520

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 ЖЫЛҒЫ 30 МАУСЫМДА АЯҚТАЛҒАН АЛТЫ АЙ***мың теңгемен*

	2024 жылғы 30 маусымға (тыңдалмаған)				
		2 кезең	3 кезең		
		Несиелік- тұрақсыз активтер бойынша	Несиелік- тұрақсыз активтер бойынша		
		бүкіл мерзімге	бүкіл мерзімге		
	1 кезең 12 айлық КНШ	күтілетін несиелік шығындар	күтілетін несиелік шығындар	КМСЖ	Барлығы
- мерзімі өткен жоқ	85,888,344	2,637,631	62,914,716	7,302,156	158,742,847
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілген	1,224,472	105,321	2,580,368	1,416,465	5,326,626
- 31 күннен артық және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	536,797	1,924,895	217,973	2,679,665
- 61 күннен артық және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілгендер	—	—	1,214,356	54,092	1,268,448
- 91 күннен артық және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	31,856,567	300,823	32,157,390
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	32,962,061	—	32,962,061
	87,112,816	3,279,749	133,452,963	9,291,509	233,137,037
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв	(9,099,891)	(1,109,204)	(75,721,807)	(2,361,744)	(88,292,646)
	78,012,925	2,170,545	57,731,156	6,929,765	144,844,391
	30 маусым 2024 жыл (тексерілмеген)				
		2 кезең	3 кезең		
		Несиелік- тұрақсыз активтер бойынша	Несиелік- тұрақсыз активтер бойынша		
		бүкіл мерзімге	бүкіл мерзімге		
1 кезең 12 айлық КНШ	күтілетін несиелік шығындар	күтілетін несиелік шығындар	КМСЖ	Барлығы	
- мерзімі өткен жоқ	178,846,788	5,338,732	23,894,029	774,268	208,853,817
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілген	10,417,707	1,696,983	3,275,385	93,097	15,483,172
- 31 күннен артық және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	4,679,625	2,631,579	213,783	7,524,987
- 61 күннен артық және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілгендер	—	—	3,847,296	51,676	3,898,972
- 91 күннен артық және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	13,638,901	1,395,023	15,033,924
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	22,513,025	88,874	22,601,899
	189,264,495	11,715,340	69,800,215	2,616,721	273,396,771
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв	(4,475,659)	(2,235,650)	(31,643,149)	(466,712)	(38,821,170)
	184,788,836	9,479,690	38,157,066	2,150,009	234,575,601

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен***7. Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек**

2025 жылы 30 маусымдағы және 2024 жылы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешекті талдау келесідей:

	2025 жылы 30 маусым (аудиттелмеген)			
	1 жылдан 5		5 жылдан	Барлығы
	1 жылға дейін	жылға дейін	астам	
Қаржылық жалдауға жалпы инвестициялар	173,555,405	479,876,974	268,365,425	921,797,804
Қаржылық жалдау бойынша болашақ кезеңдердің табылмаған қаржылық кірісі	(9,853,102)	(142,185,594)	(126,912,551)	(278,951,247)
Қаржылық лизингке инвестициялар	163,702,303	337,691,380	141,452,874	642,846,557
КНШ-дағы бағалау резерві	(28,398,648)	(25,780,631)	(11,993,084)	(66,172,363)
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек	135,303,655	311,910,749	129,459,790	576,674,194
	2024 жылы 31 желтоқсан			
	1 жылдан 5		5 жылдан	Барлығы
	1 жылға дейін	жылға дейін	астам	
Қаржылық жалдауға жалпы инвестициялар	167,738,288	466,661,615	297,208,530	931,608,433
Қаржылық жалдау бойынша болашақ кезеңдердің табылмаған қаржылық кірісі	(9,160,415)	(143,783,352)	(152,387,604)	(305,331,371)
Қаржылық лизингке инвестициялар	158,577,873	322,878,263	144,820,926	626,277,062
КНШ-дағы бағалау резерві	(27,071,811)	(30,250,236)	(15,235,316)	(72,557,363)
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек	131,506,062	292,628,027	129,585,610	553,719,699

Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв

Төмендегі кестеде 2025 жылы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде КНШ бойынша резервтің өзгерістеріне талдау келтірілген (аудиттелмеген):

	Аудиттелмеген				Барлығы
	2025 жылы 30 маусымда аяқталған алты ай				
	2 кезең	3 кезең	КМСЖ		
	Несиелік-	Несиелік-			
	бағаланбаған	құнсызданған			
активтер	активтер				
бойынша	бойынша				
1 кезең	бүкіл мерзімге	бүкіл мерзім	Кредитпен		
12 айлық	күтілетін	ішінде	құнсызданған		
күтілетін	несиелік	күтілетін	немесе		
шығындар	шығындар	залалдар	жасалған		
2025 жылы 1 қаңтардағы					
КНШ-қа арналған резерв					
(қайта есептелген)	4,233,818	4,009,463	64,285,213	28,869	72,557,363
Жаңа құрылған немесе сатып					
алынған активтер	1,535,393	7,388	—	—	1,542,781
1-ші кезеңге аударымдар	4,422,790	(1,995,061)	(2,427,729)	—	—
2 кезеңге ауыстыру	(392,690)	9,141,744	(8,749,054)	—	—
3 кезеңге ауыстыру	(44,102)	(2,445,055)	2,489,157	—	—
Таза (қалпына келтіру)/шығынға					
бағалау резервін құру	(5,423,448)	(4,134,740)	1,752,888	(1,032)	(7,806,332)
Есептен шығарылған сомалар	—	—	(121,449)	—	(121,449)
2025 жылы 30 маусымға	4,331,761	4,583,739	57,229,026	27,837	66,172,363

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

Төмендегі кестеде 2024 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде КНШ бойынша резервтің өзгерістеріне талдау келтірілген:

Аудиттелмеген					
2024 жылдың 30 маусымында аяқталған алты айда					
	2 кезең		3 кезең		
	Несиелік-бағаланбаған активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	Несиелік-құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін залалдар	КМСЖ		
	1 кезең 12 айлық күтілетін шығындар	2 кезең Несиелік-құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	3 кезең Несиелік-құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін залалдар	Кредитпен құнсызданған немесе жасалған	Барлығы
2024 жылғы 1 қаңтарға арналған КНШ резерві (қайта есептелген)	3,057,317	3,955,479	37,097,795	8,207	44,118,798
Жаңа құрылған немесе сатып алынған активтер	1,937,930	—	—	—	1,937,930
1-ші кезеңге аударымдар	1,460,257	(1,407,736)	(52,521)	—	—
2 кезеңге ауыстыру	(415,640)	1,080,619	(664,979)	—	—
3 кезеңге ауыстыру	(299,258)	(4,349,462)	4,648,720	—	—
Таза (қалпына келтіру)/ шығынға бағалау резервін құру	(692,334)	2,229,787	8,928,594	—	10,466,047
Есептен шығарылған сомалар	—	—	(12,829)	—	(12,829)
2024 жылғы 30 маусымға	5,048,272	1,508,687	49,944,780	8,207	56,509,946

2025 жылғы 30 маусымдағы қаржылық жалгерлік бойынша дебиторлық берешекке арналған күтілетін кредиттік шығындар резервінің мөлшерін анықтау кезінде, басшылық келесідей болжамдарды жасады (аудиттелмеген):

- Қаржылық жалға берілген дебиторлық берешек бойынша PD деңгейі, кредиттік сапаның 1-ші сатысына жатқызылған – 0.76% - 6.78%, кредиттік сапаның 2-ші сатысына жатқызылған – 14.86%- 58.64%, сегментке және қарыз алушының несиесін өтеу мерзіміне байланысты;
- Қаржылық жалға берілген дебиторлық берешек бойынша LGD деңгейі, 1-ші сатыға жатқызылған: орташа есеппен 12.50%, 2-ші сатыға – орташа есеппен 14.48%, 3-ші сатыға – орташа есеппен 33.76%.

2024 жылдың 31 желтоқсанына қаржылық лизинг бойынша дебиторлық берешекке байланысты күтілетін несиелік шығындар бойынша резерв мөлшерін анықтау кезінде басшылық келесі болжамдарды жасады:

- Қаржылық лизинг бойынша дебиторлық берешектің кредиттік сапасын есепке алудың 1-ші сатысына жатқызылған PD деңгейі 0.61%-6.62% құрады, 2-ші сатыға жатқызылған кредиттік сапасы бойынша – 14.14%-56.00%, сегментке және қарыз алушының кредитін өтеуге дейінгі жылдар санына байланысты.
- Қаржылық жалға беруге қатысты дебиторлық қарыз бойынша LGD деңгейі 1-ші кезеңге жатқызылғанда орташа есеппен 14.00%, 2-ші кезеңге жатқызылғанда орташа есеппен 18.50%, 3-ші кезеңге жатқызылғанда орташа есеппен 28.60% құрады.

Жоғарыда келтірілген бағалаулардың өзгеруі қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек бойынша күтілетін несиелік шығындар бойынша резервтің мөлшеріне әсер етуі мүмкін. Мысалы, 2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек бойынша шығындарға арналған бағалау резервінің мөлшері ағымдағы сәтке келтірілген болжамды ақша қаражатының таза құнының шамасы плюс бір пайызға өзгерген кезде 810.841 мың теңгеге (аудиттелмеген) төмен болар еді (2024 жылғы 31 желтоқсан: 989.386 мың теңгеге төмен).

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен***Қаржылық жалдау портфелінің несиелік сапасы**

Төмендегі кестеде 2025 жылғы 30 маусым және 2024 жылғы 31 желтоқсан жағдайына сәйкес Қаржылық жалға беру портфелінің несие сапасы туралы ақпарат берілген:

2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)					
	1 кезең 12 айлық күтілетін несиелік шығындар	2 кезең Несиемен қамтамасыз етілмеген активтер бойынша барлық мерзімге күтілетін кредиттік шығындар	3 кезең Несиемен қамтамасыз етілмеген активтер бойынша барлық мерзімге күтілетін кредиттік шығындар	КМСЖ	Барлығы
- мерзімі өткен жоқ	416,332,668	36,713,654	66,673,048	45,884	519,765,254
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілген	25,517,981	6,277,510	3,001,310	—	34,796,801
- 31 күннен астам, бірақ 90 күннен кем кешіктірілген	—	16,470,757	4,360,231	—	20,830,988
- 91 күннен артық, бірақ 180 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	10,612,615	—	10,612,615
- 181 күннен артық, бірақ 1 жылдан аз мерзімге кешіктірілген	—	—	19,173,900	24,994	19,198,894
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	37,642,005	—	37,642,005
	441,850,649	59,461,921	141,463,109	70,878	642,846,557
	(4,331,761)	(4,583,739)	(57,229,026)	(27,837)	(66,172,363)
Шығынға арналған бағалау резерві					
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешектің жиыны	437,518,888	54,878,182	84,234,083	43,041	576,674,194
2024 жылғы 31 желтоқсан					
	1 кезең 12 айлық күтілетін несиелік шығындар	2 кезең Несиелік- бағаланбаған активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	3 кезең Кредиттік- құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залаңдар	КМСЖ Сатып алынған немесе құрылған несие бойынша құнсызданған активтер	Барлығы
- мерзімі өтпеген	386,152,147	16,981,968	78,312,937	26,109	481,473,161
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілгендер	18,668,740	4,076,425	26,063,952	3,219	48,812,336
- 31 күннен астам, бірақ 90 күннен кем кешіктірілген	—	21,327,037	22,941,048	18,134	44,286,219
- 91 күннен артық, бірақ 180 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	9,882,361	25,572	9,907,933
- 181 күннен артық, бірақ 1 жылдан аз мерзімге кешіктірілген	—	—	6,117,345	—	6,117,345
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	35,680,068	—	35,680,068
	404,820,887	42,385,430	178,997,711	73,034	626,277,062
	(4,233,818)	(4,009,463)	(64,285,213)	(28,869)	(72,557,363)
Шығынға арналған бағалау резерві					
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешектің жиыны	400,587,069	38,375,967	114,712,498	44,165	553,719,699

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен***Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешектің шоғырлануы**

2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша Топтың қаржылық жалға беру бойынша дебиторлық қарызының концентрациясы он ең ірі тәуелсіз тарапқа 27,261,142 мың теңге (тексерілмеген) немесе жалпы несие портфелінің 4.24%-ын құрады (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 26,641,313 мың теңге немесе жалпы несие портфелінің 4.25%-ы). 2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша, аталған дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік шығындарға 3,221,294 мың теңге (аудиттелмеген) (2024 жылғы 31 желтоқсан: 4,347,488 мың теңге) резерв құрылды.

Лизинг заттарын тәркілеу

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде Топ 1,165,032 мың теңгеге (аудиттелмеген) лизинг заттарын қайтарып алды (2024 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде: 743,176 мың теңге).

8. Басқа активтер

	<i>2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)</i>	<i>2024 жылғы 31 желтоқсан</i>
Берілген аванстар	32,711,174	4,039,951
Қорлар	11,895,239	4,041,870
Басқа қаржы активтері	4,944,527	4,586,196
Басқа қаржылық емес активтер	2,449,025	2,453,994
Басқа активтер	51,999,965	15,122,011

2025 жылғы 30 маусым мен 2024 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы жағдай бойынша, аванстар ауыл шаруашылығы техникасын, кейіннен қаржы лизингіне беру үшін жабдықтарды жеткізуге алдын ала төлем болып табылады.

9. Кредиттік ұйымдардың қаражаты

2025 жылғы 30 маусым мен 2024 жылғы 31 желтоқсанға арналған жағдай бойынша, кредиттік ұйымдардың қаражаты мыналарды қамтиды:

	<i>2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)</i>	<i>2024 жылғы 31 желтоқсан</i>
	<i>Валюта</i>	<i>Өтеу мерзімі</i>
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	Теңге	2025-2029 жылдар
«Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ	Теңге	2038 жыл
«Ситибанк Қазақстан» АҚ	Теңге	2025 жыл
	64,666,452	82,680,223

2025 жылдың алты айы ішінде Топ несие ұйымдарынан алған қарыздар бойынша негізгі борышты жоспарлы түрде 8,800,000 мың теңгеге (аудиттелмеген) өтеді, сондай-ақ қарыз алушының тартылған қаражат есебінен қаржыландырылған берешегін өтеуіне байланысты 3,300,000 мың теңге (аудиттелмеген) мерзімінен бұрын өтелді.

2021 жылғы 2 қыркүйектегі №604 Үкімет Қаулысына өзгерістер енгізілуіне байланысты 2024 жылғы қаңтарда Топ «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-пен 2022 жылғы 13 тамыздағы №5-ДЗ келісімшартқа қосымша келісім жасады, несие шарттың әрекет ету мерзімін 2038 жылға дейін қысқарту бойынша (бұрынғы мерзім – 2042 жылға дейін). Шарт талаптарының елеулі өзгеруіне байланысты алдыңғысы тоқтатылды деп танылды, жаңа талаптармен қарыз әділ құны бойынша танылды. Бастапқы тану кезінде қарыздың әділ құнын есептеу үшін нарықтық мөлшерлеме жылдық 14.55% - құрады. Дисконт мөлшерінің төмендеуі және нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлеме бойынша қарыз арудан түсетін пайда 2,074,623 мың теңгені құрады (аудиттелмеген) және бұрын танылған мемлекеттік субсидияны түзетуге енгізілді (13-Ескертпе).

2024 жылдың алты айы ішінде Топ айналым қаражатын толықтыру мақсатында «Ситибанк Қазақстан» АҚ-тағы ашық несие желісі аясында бір транш тартты, оның сомасы 8,800,000 мың теңге (тексерілмеген), төлеу мерзімі – 2025 жыл, ал номиналды сыйақы мөлшерлемесі – жылдық 16.25%.

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен***10. Қазақстан Республикасының Үкіметі алдындағы берешек**

2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша алынған қарыздардың баланстық құны 131,695,618 мың теңгені (тексерілмеген) құрады, оның ішінде есептелген пайыздар 8 106 мың теңгені (тексерілмеген) құрайды (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 62,631,531 мың теңге, оның ішінде есептелген пайыздар 5,208 мың теңге).

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде Топ Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігінен жалпы сомасы 140,000,000 мың теңге (тексерілмеген) болатын он транш қарыз алды, номиналды жылдық пайыздық мөлшерлемесі 0.01% және өтеу мерзімі 2025 жылғы 15 желтоқсан мен 2026 жылғы 30 қарашаға тең бөліктермен (тексерілмеген). Қарыз «Кең-Дала» бағдарламасын жүзеге асыру үшін алынды, ол кәсіпорындарға көктемгі дала жұмыстары мен егін жинау жұмыстарын жүргізу кезінде қолдау көрсетуге бағытталған.

Алынған қарыздар келесі мақсаттар бойынша бағытталды: «Халық Банкі Қазақстан» АҚ-ға жалпы сомасы 38,500,000 мың теңге (тексерілмеген), «Банк Центр Кредит» АҚ-ға жалпы сомасы 10,650,000 мың теңге (тексерілмеген), «Фридом Банк Қазақстан» АҚ-ға жалпы сомасы 9,650,000 мың теңге (тексерілмеген), «ForteBank» АҚ-ға жалпы сомасы 1,699,000 мың теңге (тексерілмеген), «Береке Банк» АҚ-ға (*Lesha Bank LLC (Public)* еншілес банкі) жалпы сомасы 4,169,852 мың теңге (тексерілмеген) (Ескерту 5) – аталған бағдарламада көзделген әрі қарайғы мақсатты пайдалану шартымен, сондай-ақ тікелей клиенттерге жалпы сомасы 75,331,148 мың теңге (тексерілмеген) (Ескерту 6).

Алынған қарыздарды бастапқы тану кезінде 21,687,736 мың теңге мөлшеріндегі Дисконт (аудиттелмеген) 2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде оны ішінара пайдалана отырып, мемлекеттік субсидия бойынша міндеттеме ретінде көрсетілді (*13-Ескерту*). 3,873,505 мың теңге сомасындағы дисконттың амортизациясы (аудиттелмеген) Қазақстан Республикасының Үкіметі алдындағы кредиторлық берешек бойынша пайыздық шығыстар құрамында көрсетілді. Топ шартта көзделген ақшалай қаражаттың болашақ ағындарын дисконттау жолымен бастапқы тану кезінде қарыз траншеяларының әділ құнын бағалау үшін жылдық 13.74% - 16.87% (аудиттелмеген) диапазонындағы есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді қолданды.

2024 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдың ішінде топ Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінен жылдық 0.01% номиналды пайыздық мөлшерлемен және 2024 жылғы 15 Желтоқсанда және 2025 жылғы 30 Қарашада тең үлестермен өтеу мерзімімен жалпы сомасы 140,000,000 мың теңгеге бес транш қарыз алды. Қарыз «Кең-Дала» бағдарламасын жүзеге асыру үшін алынды, ол кәсіпорындарға көктемгі дала жұмыстары мен егін жинау жұмыстарын жүргізу кезінде қолдау көрсетуге бағытталған. Алынған қарыздар келесі мақсаттар бойынша бағытталды: «Халық Банкі Қазақстан» АҚ-ға жалпы сомасы 52,177,500 мың теңге, «Банк Центр Кредит» АҚ-ға жалпы сомасы 4,000,000 мың теңге – аталған бағдарламада көзделген әрі қарайғы мақсатты пайдалану шартымен, сондай-ақ тікелей клиенттерге жалпы сомасы 79,627,500 мың теңге.

Алынған қарыздарды бастапқы тану кезінде 19,955,981 мың теңге мөлшеріндегі Дисконт (аудиттелмеген) 2024 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде оны ішінара пайдалана отырып, мемлекеттік субсидия бойынша міндеттеме ретінде көрсетілді (*13-Ескерту*). 4,813,396 мың теңге сомасындағы дисконттың амортизациясы Қазақстан Республикасының Үкіметі алдындағы кредиторлық берешек бойынша пайыздық шығыстар құрамында көрсетілді. Топ шартта көзделген ақшалай қаражаттың болашақ ағындарын дисконттау жолымен бастапқы тану кезінде қарыз транштарының әділ құнын бағалау үшін жылдық 12.89% - 14.10% диапазонындағы есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді қолданды.

11. Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы берешек

	Иске асыру кезеңі	Жылына номиналды пайыздық мөлшерлеме, % Валюта		30 маусым 2025 жыл (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы қарыздар	2024-2033 жылдар	0.01%	Теңге	154,211,874	168,265,309
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы қарыздар	2027-2030 жылдар	1.00%	Теңге	1,421,484	1,330,027
				155,633,358	169,595,336

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде топ түпкілікті қарыз алушыларды Кредиттеу, оның ішінде Атырау облысының стартап-жобаларын кредиттеу арқылы ауылдық елді мекендердегі шағын және орта бизнесті қолдау шеңберінде түпкілікті қарыз алушыларға кредиттер беру мақсатында 1,000,000 мың теңге мөлшерінде қарыз алды (аудиттелмеген). Сыйақы мөлшерлемесі-жылдық 1.00%, өтеу мерзімі 2030 жылы (аудиттелмеген). Топ тиісті кезеңдерде ішінара пайдаланылған мемлекеттік субсидия бойынша міндеттеме ретінде қаржылық жағдай туралы аралық қысқартылған есепте бастапқы танылған кезде 471,792 мың теңге (аудиттелмеген) мөлшерінде дисконтты мойындады. Топ шарттарда көзделген ақшалай қаражаттардың болашақ ағындарын дисконттау жолымен бастапқы тану кезінде жоғарыда көрсетілген қарыздардың әділ құнын бағалау үшін жылдық 15.73% есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемені (аудиттелмеген) қолданды.

2024 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдың ішінде топ түпкілікті қарыз алушыларға кредит беру, оның ішінде Атырау облысының стартап-жобаларына кредит беру арқылы ауылдық елді мекендердегі шағын және орта бизнесті қолдау шеңберінде түпкілікті қарыз алушыларға кредит беру мақсатында 480,000 мың теңге мөлшерінде қарыз алды. Сыйақы мөлшерлемесі-жылдық 1.00%, өтеу мерзімі 2029 жылы. Топ қаржылық жағдай туралы аралық қысқартылған есепте тиісті кезеңдерде ішінара пайдаланылған мемлекеттік субсидия бойынша міндеттеме ретінде бастапқы танылған кезде 203,740 мың теңге (аудиттелмеген) мөлшерінде дисконтты мойындады. Топ шарттарда көзделген ақшалай қаражаттардың болашақ ағындарын дисконттау жолымен бастапқы тану кезінде жоғарыда көрсетілген қарыздардың әділ құнын бағалау үшін жылдық 13.44% есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемені қолданды.

2025 жылдың 30 маусымындағы және 2024 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша топ несие берушілермен келісімдердің шектеу шарттарын сақтауға байланысты талаптарды орындады.

12. Шығарылған борыштық бағалы қағаздар

Теңгемен номинирленген борышқорлық бағалы қағаздар мынадай позицияларды қамтиды:

	Орналас- тыру күні	Өтеу күні	Жылына проценттік мөлшер- леме, %	Номиналды құны		Баланстық құн	
				2025 жылғы 30 маусым (аудиттел- меген)	2024 жылғы 31 желтоқсан	2025 жылғы 30 маусым (аудиттел- меген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Тұрақты кірісті облигациялар (KZ2C00012615, AGKKpp5)	2024 жылғы 28 қараша	28 наурыз 2026 жыл	15.00%	100,000,000	100,000,000	101,333,333	100,000,000
Тұрақты кірісті облигациялар (KZ2C00013522, AGKKpp8)	7 сәуір 2025 жыл	7 шілде 2026 жыл	17.50%	100,000,000	—	104,034,722	—
Тұрақты кірісті облигациялар (KZ2C00013001, AGKKpp6)	2024 жылғы 26 желтоқсан	26 наурыз 2026 жыл	15.50%	100,000,000	100,000,000	100,172,222	100,172,222
Купондық облигациялар шығару	22 шілде 2024 жыл	2031 жылғы 22 шілде	15.75%	100,000,000	100,000,000	74,972,822	99,971,539
Тұрақты кірісті облигациялар (KZ2C00014025, AGKKpp10)	15 мамыр 2025 жыл	20 мамыр 2026 жыл	17.43%	60,000,000	—	61,317,995	—
Тұрақты кірісті облигациялар	28 шілде 2022 жыл	28 шілде 2029 жыл	16.85%	50,000,000	50,000,000	52,703,512	52,635,248
Тұрақты кірісті облигациялар (KZ2C00011344, AGKKpp2)	23 мамыр 2024 жыл	23 мамыр 2029 жыл	13.96%	50,000,000	50,000,000	50,717,389	50,717,389
Купондық міндеттемелерді шығару	23 мамыр 2024 жыл	23 мамыр 2029 жыл	13.96%	50,000,000	50,000,000	50,717,024	50,420,528
Купондық міндеттемелерді шығару	12 маусым 2025 жыл	12 маусым 2030 жыл	18.00%	50,000,000	—	50,327,814	—
Купондық міндеттемелерді шығару	12 маусым 2025 жыл	12 маусым 2030 жыл	18.00%	50,000,000	—	50,317,984	—
Тұрақты кірісті облигациялар (KZ2C00013639, AGKKpp9)	10 сәуір 2025 жыл	10 сәуір 2026 жыл	17.20%	44,300,000	—	45,993,245	—
Купондық міндеттемелерді шығару	8 мамыр 2025 жыл	8 мамыр 2030 жыл	17.40%	50,000,000	—	49,978,091	—
Тұрақты кірісті облигациялар	20 тамыз 2021 жыл	20 тамыз 2028 жыл	11.90%	40,000,000	40,000,000	41,631,195	41,618,434
Тұрақты кірісті облигациялар (4-ші облигациялық бағдарламаның 1-ші шығарылымы)	2019 жылғы 10 қазан	2026 жылғы 10 қазан	10.75%	39,475,017	39,475,017	40,419,103	40,417,043

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

	Орналас- тыру күні	Өтеу күні	Жылына проценттік мөлшер- лемесі, %	Номиналды құны		Баланстық құн	
				2025 жылғы 30 маусым (аудиттел- меген)	2024 жылғы 31 желтоқсан	2025 жылғы 30 маусым (аудиттел- меген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Тұрақты кірісті облигациялар (4-ші облигациялық бағдарламаның 6-шы шығарылымы)	2021 жылғы 30 маусым	2031 жылғы 10 желтоқсан	15.00%	35,000,000	35,000,000	39,739,649	39,978,870
Тұрақты кірісті облигациялар (KZ2C00011823, AGKKpp4)	2024 жылғы 10 қыркүйек	2025 жылғы 10 қыркүйек	15.00%	35,000,000	35,000,000	36,604,167	35,000,000
Тұрақты кірісті облигациялар (4-ші облигациялық бағдарламаның 9-шы шығарылымы)	2021 жылғы 21 желтоқсан	2031 жылғы 21 желтоқсан	11.50%	30,000,000	30,000,000	31,820,833	30,095,833
Тұрақты кірісті облигациялар (4-ші облигациялық бағдарламаның 2-ші шығарылымы)	2020 жылғы 26 тамыз	2030 жылғы 26 тамыз	10.75%	30,496,202	30,496,202	31,583,043	31,582,572
Тұрақты кірісті облигациялар (KZ2C00013571, AGKKpp7)	2025 жылғы 5 наурыз	2030 жылғы 5 наурыз	3.39%	31,187,900	—	31,260,230	—
Тұрақты кірісті облигациялар	2021 жылғы 21 желтоқсан	2031 жылғы 21 желтоқсан	11.50%	25,000,000	25,000,000	26,516,747	25,079,216
Тұрақты кірісті облигациялар (3-ші облигациялық бағдарламаның 2-ші шығарылымы)	2023 жылғы 12 шілде	2030 жылғы 12 шілде	19.25%	20,000,000	20,000,000	21,747,597	21,755,843
Купондық міндеттемелерді шығару	2024 жылғы 30 қаңтар	2028 жылғы 30 қаңтар	15.75%	15,000,000	15,000,000	15,988,258	15,987,857
Купондық міндеттемелерді шығару	2024 жылғы 30 қаңтар	2028 жылғы 30 қаңтар	15.75%	10,000,000	10,000,000	10,658,839	10,658,571
Тұрақты кірісті облигациялар (3-ші облигациялық бағдарламаның 4-ші шығарылымы)	2021 жылғы 27 мамыр	2026 жылғы 27 мамыр	11.50%	9,350,000	9,350,000	9,451,552	9,451,552
Тұрақты кірісті облигациялар Бизнесі біріктіру нәтижесінде танылған (1-ші облигациялық бағдарламаның 1-ші шығарылымы)	2014 жылғы 30 желтоқсан	2026 жылғы 30 наурыз	10.07%	5,189,000	5,189,000	5,450,266	5,189,000
Тұрақты кірісті облигациялар (3-ші облигациялық бағдарламаның 2-ші шығарылымы)	2016 жылғы 22 желтоқсан	2026 жылғы 22 маусым	14.00%	5,000,000	5,000,000	5,367,264	5,017,146
Тұрақты кірісті облигациялар (4-ші облигациялық бағдарламаның 7-ші шығарылымы)	2021 жылғы 27 қазан	2031 жылғы 27 қазан	7.10%	5,000,000	5,000,000	4,235,664	4,006,926
Тұрақты кірісті облигациялар Бизнесі біріктіру нәтижесінде танылған (1-ші облигациялық бағдарламаның 2-ші шығарылымы)	2015 жылғы 21 қазан	2026 жылғы 21 сәуір	10.07%	2,300,000	2,300,000	2,345,035	2,345,035
Тұрақты кірісті облигациялар (KZ2C00011302, AGKKpp1)	2024 жылғы 16 мамыр	2025 жылғы 16 мамыр	15.00%	—	100,000,000	—	100,000,000
Тұрақты кірісті облигациялар (KZ2C000011435, AGKKpp3)	2024 жылғы 21 маусым	2025 жылғы 21 маусым	15.00%	—	50,000,000	—	50,000,000
Тұрақты кірісті облигациялар (KZ2C00011435, agkkpp3 транш2)	2024 жылғы 30 шілде	2025 жылғы 21 маусым	15.00%	—	29,533,580	—	29,533,580
Купондық облигациялар шығару	2022 жылғы 27 маусым	2025 жылғы 30 сәуір	13.00%	—	15,000,000	—	14,911,594
Тұрақты кірісті облигациялар	2022 жылғы 28 қараша	2025 жылғы 30 сәуір	14.50%	—	10,000,000	—	10,132,480
				1,142,298,119	961,343,799	1,147,405,595	976,678,478

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдың ішінде топ жалпы номиналды сомасы 383,729,200 мың теңгеге облигациялар шығарды (аудиттелмеген):

- жылдық 17.50% купондық мөлшерлемен және 2026 жылғы 7 шілдеге дейін өтеу мерзімімен шығарылған жалпы номиналды құны 100,000,000 мың теңгені (KZ2C00013522) қамтамасыз етпейтін облигациялар. Облигациялар шығарудан түскен қаражат агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізу үшін қаржыландыру үшін пайдаланылады;

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

- жылдық 17.43% купондық мөлшерлемен және 2026 жылғы 20 мамырға дейін өтеу мерзімімен шығарылған жалпы номиналды құны 60,000,000 мың теңгені (KZZC00014025) қамтамасыз етпейтін облигациялар. Облигациялар шығарудан түскен қаражат агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізу үшін қаржыландыру үшін пайдаланылды;

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2019 жылғы 24 желтоқсандағы №457 бұйрығымен бекітілген облигациялардың купондық сыйақысын субсидиялау қағидаларына сәйкес, жоғарыда аталған екі облигация шығарылымы бойынша купондық сыйақы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2025 жылғы 24 ақпандағы №93 қаулысына сәйкес, Қазақстан Республикасының 2025-2027 жылдарға арналған республикалық бюджеті туралы 2024 жылғы 4 желтоқсандағы №141-VIII ЗРК Заңында көзделген резерв қаражаты есебінен 100% мөлшерінде субсидияланады. Алуға жататын қысқа мерзімді субсидиялардың жалпы сомасы 32,476,260 мың теңгені құрайды: сәйкесінше 21,875,000 мың теңге және 10,601,260 мың теңге, және Топтың шоғырландырылмаған аралық қысқартылған қаржылық жағдай туралы есебінде Қазақстан Республикасының Үкіметінен алынатын дебиторлық берешек құрамында көрсетілген. Бұл ретте субсидиялау белгілі бір шарттар сақталған жағдайда жүзеге асырылады, атап айтқанда, Топ қарыз шарттарын жасасу арқылы шығарылған облигациялар есебінен қаржыландыру үшін жеңілдірілген сыйақы мөлшерлемесі бойынша қарыз алушыларға несие береді. Бұл ретте, көрсетілген облигациялар есебінен 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап жасалған қарыз шарттары бойынша көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізуге бұрын берілген кредиттік қаражатты ауыстыруға жол беріледі. Кредиттік серіктестіктерді, Екінші деңгейдегі банктерді, әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорацияларды, өңірлік инвестициялық орталықтарды және микроқаржы ұйымдарын қоспағанда, қарыз алушылар және түпкілікті қарыз алушылар үшін шығарылған облигациялар есебінен қаржыландыру бойынша сыйақының жеңілдікті мөлшерлемесі кредиттік серіктестіктер, Екінші деңгейдегі банктер, әлеуметтік – кәсіпкерлік корпорациялар, өңірлік инвестициялық орталықтар үшін жылдық 5.00%-дан аспайды және микроқаржы ұйымдары-жылдық 3.00% - дан аспайды.

- 430,000 мың юань (29,429,200 мың теңге) номиналды құнымен қамтамасыз етілмеген облигациялар (KZZC00013571), 1.44%+3 ай-дан аспайтын өзгермелі купондық мөлшерлемен шығарылған. Shibor жылдық (үш айда бір рет қайта қаралады және 2025 жылғы 30 маусымдағы мөлшерлемесі жылдық 3.092% құрайды) және 2030 жылғы 05 наурызға дейін өтеу мерзімімен. Қытай юанімен шығарылған облигациялардан түскен қаражат агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін қаржыландыруға жұмсалды;
- 44,300,000 мың теңге жалпы номиналды құны бар қамтамасыз етілмеген облигациялар (KZZC00013639), жылдық 17.20% купондық мөлшерлемен шығарылған және 2026 жылғы 10 сәуірге дейін өтеу мерзімі. Облигациялар шығарудан түскен қаражат агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін қаржыландыру үшін пайдаланылды;
- Жалпы номиналды құны 50,000,000 мың теңге болатын, жылдық 17.40% купондық мөлшерлемен шығарылған және 2030 жылғы 8 мамырға дейін өтеу мерзімі бар қамтамасыз етілмеген облигациялар. Облигациялар шығарудан түскен қаражат одан әрі лизингке беру үшін ауыл шаруашылығы техникасын сатып алуды қаржыландыруға бағытталды (аудиттелмеген);
- жылдық 18.00% купондық мөлшерлемен және 2030 жылғы 12 маусымға дейін өтеу мерзімімен шығарылған жалпы номиналды құны 50,000,000 мың теңгені қамтамасыз етпейтін облигациялар. Облигациялар шығарудан түскен қаражат одан әрі лизингке беру үшін ауыл шаруашылығы техникасын сатып алуды қаржыландыруға бағытталды (аудиттелмеген);
- жылдық 18.00% купондық мөлшерлемен және 2030 жылғы 12 маусымға дейін өтеу мерзімімен шығарылған жалпы номиналды құны 50,000,000 мың теңгені қамтамасыз етпейтін облигациялар. Облигациялар шығарудан түскен қаражат одан әрі лизингке беру үшін ауыл шаруашылығы техникасын сатып алуды қаржыландыруға бағытталды (аудиттелмеген).

Ауыл шаруашылығы саласындағы қызметті жүзеге асыратын тауар өндірушілерді қолдау мақсатында Қазақстан Республикасының Үкіметі лизинг алушылар үшін сыйақы мөлшерлемесін төмендету мақсатында шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйақының купондық мөлшерлемесін субсидиялау бағдарламасын әзірледі. 2024 жылы Топ КАФІрр7 купондық облигациялары бойынша 15,750,000 мың теңге және КАФІрр6 купондық облигациялары бойынша 2,792,000 мың теңге мемлекеттік субсидия алды. 2025 жылдың мамыр айында Топ КАФІрр8 купондық облигациялары бойынша 8,700,000 мың теңге мемлекеттік субсидия алды.

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

2025 жылдың 6 айында топ шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша субсидияланған купондық сыйақының барлық сомасына алдын ала төлем жасады. Алдын ала төлемді есепке жатқызу тиісті Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша купондық сыйақыны төлеу мерзімдері басталуына қарай жүргізіледі. 2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша алдын ала төленген сома 52,994,585 мың теңге (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 25,836,773 мың теңге).

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде Топ жалпы номиналды құны 229,533,580 мың теңге болатын облигацияларды өтеді (аудиттелмеген):

- 100,000,000 мың теңге жалпы номиналды құны бар қамтамасыз етілмеген облигациялар (KZ2C000011302), жылдық 15.00% купондық мөлшерлемен шығарылған және 2025 жылғы 16 мамырға дейін өтеу мерзімімен. Облигациялар шығарудан түскен қаражат агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізу үшін қаржыландыру үшін пайдаланылады;
- Номиналды құны 79,533,580 мың теңге болатын қамтамасыз етілмеген облигациялар (KZ2C000011435), жылдық 15.00% купондық мөлшерлемен шығарылған және 2025 жылғы 21 маусымға дейін өтеу мерзімімен. Облигациялар шығарудан түскен қаражат агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізу үшін қаржыландыру үшін пайдаланылады;
- 15,000,000 мың теңге жалпы номиналды құны бар облигациялар (KZ2C00008597 (КАFIpp2)), жылдық 13.00% купондық мөлшерлемен шығарылған және 2025 жылғы 30 сәуірге дейін өтеу мерзімімен (аудиттелмеген);
- 10,000,000 мың теңге жалпы номиналды құны бар облигациялар (KZ2C00009116 (КАFIpp3)), жылдық 14.50% купондық мөлшерлемен шығарылған және 2025 жылғы 30 сәуірге дейін өтеу мерзімімен (аудиттелмеген);
- 2025 жылғы 5 маусымда Топ KZ2C00011674 (КАFIpp7) облигациялары бойынша 25,000,000 мың теңге сомасына ішінара мерзімінен бұрын өтеу жүргізді. Есепті күндегі жағдай бойынша облигациялардың номиналды құны 75,000,000 мың теңгеге тең.

2024 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдың ішінде топ жалпы номиналды сомасы 275,000,000 мың теңгеге облигациялар шығарды (аудиттелмеген):

- Жалпы номиналды құны 100,000,000 мың теңге болатын қамтамасыз етілмеген коммерциялық облигациялар (KZ2C00011302), жылдық 15.00% купондық мөлшерлемен және 2025 жылдың 16 мамырына дейін өтеу мерзімімен (аудиттелмеген). Облигациялар шығарудан түскен қаражат агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізу үшін қаржыландыру үшін пайдаланылады;
- 50,000,000 мың теңге жалпы номиналды құнымен (KZ2C00011435) қамтамасыз етілмеген коммерциялық облигациялар, жылдық 15.00% купондық мөлшерлемен және 2025 жылғы 21 маусымға дейінгі мерзімге шығарылған. Облигациялар шығарудан түскен қаражат агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізу үшін қаржыландыру үшін пайдаланылады.

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2019 жылғы 24 желтоқсандағы №457 бұйрығымен бекітілген облигациялар бойынша купондық сыйақыны субсидиялау қағидаларына сәйкес, жоғарыда көрсетілген облигациялардың екі шығарылымы бойынша купондық сыйақы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 11 мамырдағы №363 қаулысына сәйкес Қазақстан Республикасы Үкіметінің резервінен 100% мөлшерде субсидияланады. Қысқа мерзімді субсидиялардың жалпы сомасы 22,500,000 мың теңге, оның ішінде 15,000,000 мың теңге және 7,500,000 мың теңге, және Топтың шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық жағдай туралы есебінде Қазақстан Республикасы Үкіметінен алынатын дебиторлық берешек құрамында көрсетілген. Бұл ретте субсидиялау белгілі бір шарттар сақталған жағдайда жүзеге асырылады, атап айтқанда, Топ қарыз шарттарын жасасу арқылы шығарылған облигациялар есебінен қаржыландыру үшін жеңілдірілген сыйақы мөлшерлемесі бойынша қарыз алушыларға несие береді. Бұл ретте, көрсетілген облигациялар есебінен 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап жасалған қарыз шарттары бойынша көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізуге бұрын берілген кредиттік қаражатты ауыстыруға жол беріледі. Кредиттік серіктестіктерді, Екінші деңгейдегі банктерді, әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорацияларды, өңірлік инвестициялық орталықтарды және микроқаржы ұйымдарын қоспағанда, қарыз алушылар және түпкілікті қарыз алушылар үшін шығарылған облигациялар есебінен қаржыландыру бойынша сыйақының жеңілдікті мөлшерлемесі кредиттік серіктестіктер, Екінші деңгейдегі банктер, әлеуметтік – кәсіпкерлік корпорациялар, өңірлік инвестициялық орталықтар үшін жылдық 5.00%-дан аспайды және микроқаржы ұйымдары – жылдық 3.00% - дан аспайды.

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

- Жалпы номиналды құны 50,000,000 мың теңге болатын кепілсіз купондық облигациялар (KZ2C00011344), жылдық 13.96% купондық мөлшерлемесімен және өтеу мерзімі 5 жыл. Облигациялар шығарудан түскен қаражат агроөнеркәсіптік кешендегі жобаларды қаржыландыруға жұмсалды;
- жылдық 15.75% купондық мөлшерлемесімен және 2028 жылғы 30 қаңтарға дейін өтеу мерзімімен шығарылған номиналды құны 15,000,000 мың теңге купондық облигациялар. Борыштық бағалы қағаздар одан әрі лизингке беру үшін ауыл шаруашылығы техникасын сатып алуды қаржыландыру үшін шығарылды (аудиттелмеген);
- 10,000,000 мың теңге номиналды құнымен, жылдық 15.75% купондық мөлшерлемесімен шығарылған және 2028 жылғы 30 қаңтарға дейін өтеу мерзімімен купондық облигациялар. Борыштық бағалы қағаздар корпоративті мақсаттар үшін шығарылды (аудиттелмеген);
- жылдық 13.96% купондық мөлшерлемесімен және 2029 жылғы 23 мамырға дейін өтеу мерзімімен шығарылған номиналды құны 50,000,000 мың теңге купондық облигациялар. Борыштық бағалы қағаздар одан әрі лизингке беру үшін ауыл шаруашылығы техникасын сатып алуды қаржыландыру үшін шығарылды (аудиттелмеген).

2024 жылғы 24 маусымда KZ2C00003267 (КАФИb4) облигацияларының айналым мерзімі аяқталғандығына байланысты, Топ атаған облигацияларды 3,950,000 мың теңге номиналды құнымен (аудиттелмеген) өтеді.

2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша Топ шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша шектеу шарттарын орындау талаптарын сақтайды (аудиттелмеген) (2024 жылғы 31 желтоқсан: сақтайды).

13. Мемлекеттік субсидиялар

	<i>30 маусым 2025 жыл (аудиттелмеген)</i>	<i>2024 жылғы 31 желтоқсан</i>
Қазақстан Республикасы Үкіметінен, мемлекеттік және бюджеттік ұйымдардан және Акционерден алынған мемлекеттік субсидиялар мемлекеттік заем түрінде.	56,192,015	55,184,417
Қазақстан Республикасы Үкіметінің Ауыл шаруашылығы министрлігі арқылы шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйақы шығындарын өтеуге алынған мемлекеттік субсидиялар.	26,156,962	36,776,114
Ауыл шаруашылығы министрлігінен тікелей субсидиялау шарты бойынша алынған мемлекеттік субсидиялар	7,032,923	—
Ауыл шаруашылығы министрлігінен алынған мемлекеттік субсидиялар, қарыз алушыларға берілген қарыздардың негізгі сомасы мен пайыздарын, сондай-ақ қаржылық лизинг шарттарын ішінара субсидиялау үшін.	10,732,710	6,485,550
Мемлекеттік субсидиялар	100,114,610	98,446,081

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен**Қазақстан Республикасының Үкіметінен алынған мемлекеттік субсидиялар*

Топ мемлекеттік субсидиялар ретінде мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар мен акционерден тартылған қарыздар бойынша төмен пайыздық мөлшерлеме арқылы, сондай-ақ шығарылған борыштық бағалы қағаздардың сыйақысы бойынша шығындарды өтеуге берілген пайда сомасын көрсетті:

	<i>Аудиттелмеген</i>	
	<i>30 маусымда аяқталған алты ай</i>	
	<i>2025 жыл</i>	<i>2024 жыл</i>
1 қаңтарға	91,960,531	63,147,121
Қазақстан Республикасының Үкіметінен мемлекеттік және бюджеттік ұйымдардан қарыз түрінде алынған мемлекеттік субсидиялар (11-ескерту)	471,792	203,740
Қазақстан Республикасының Үкіметінен Қаржы министрілігінің қарызы түрінде алынған мемлекеттік субсидиялар (Ескерту 10)	21,687,736	19,955,981
Ауыл шаруашылығы министрілігі арқылы Қазақстан Республикасы Үкіметінен алынған шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйақы шығындарын өтеуге арналған мемлекеттік субсидиялар (12-ескертуге).	41,176,260	22,500,000
Мемлекеттік «Өнімді жұмыспен қамту және жаппай кәсіпкерлікті дамыту бағдарламасы 2017-2021 жылдарға» (бұдан әрі – «Іскер») аясында клиент-қарыз алушыларға несие беру үшін мемлекеттік субсидияны пайдалану (Ескерту 6)	(479,381)	(530,465)
«Агробизнес облигациялары» бағдарламасы аясында клиенттерге несие беру үшін мемлекеттік субсидияны пайдалану (6-ескерту)	(1,114,247)	—
«Кең-Дала» мемлекеттік бағдарламасы аясында банктерге несие беру үшін мемлекеттік субсидияны пайдалану (Ескерту 5)	(6,911,263)	(4,630,496)
Мемлекеттік «Кең-Дала» бағдарламасы аясында клиенттерге несие беру үшін мемлекеттік субсидияны пайдалану (Ескерту 6)	(9,133,093)	(10,979,330)
«Кең дала 2» бағдарламасы бойынша банктерге несие беру үшін мемлекеттік субсидияны пайдалану (5-ескертуге).	(106,412)	(1,315,584)
«Кең-Дала 2» бағдарламасы аясында клиенттерге несие беру үшін мемлекеттік субсидияны пайдалану (6-ескертуге)	(30,447,149)	(10,764,013)
Холдингітен алған қарыздар шеңберінде клиенттерге несие беру үшін мемлекеттік субсидияны пайдалану	—	(718)
«Жұмыспен қамтудың жол картасы 2020-2021» және «Еңбек» мемлекеттік бағдарламалары аясында клиенттерге несие беру үшін мемлекеттік субсидияны пайдалану (Ескерту 6)	(540,753)	(1,538,350)
Пайда немесе залал және өзге де жиынтық кіріс туралы есепте тиісті пайыздық шығыстарды азайту жолымен танылған мемлекеттік субсидияны пайдалану	(9,972,747)	—
«Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ қарыздары бойынша шарттарды өзгерту түріндегі мемлекеттік субсидиялар (Ескерту 9)	—	(2,074,623)
Кезеңдегі Амортизация	(14,242,297)	(2,971,214)
30 маусымға (тыңдалмаған)	82,348,977	71,002,049

Ауыл шаруашылығы министрілігінен тікелей субсидиялау шарты бойынша алынған мемлекеттік субсидиялар

	<i>Аудиттелмеген</i>	
	<i>30 маусымда аяқталған алты ай</i>	
	<i>2025 жыл</i>	<i>2024 жыл</i>
1 қаңтарға	—	—
Кезең ішінде алынды	7,420,250	—
«Ауыл шаруашылығына арналған азық-түлік өнеркәсібі» мемлекеттік бағдарламасы аясында банктерге несие беру үшін мемлекеттік субсидияны пайдалану (5-ескерту)	(30,380)	—
Мемлекеттік «Ауыл шаруашылығына арналған азық-түлік өнеркәсібі» бағдарламасы аясында клиенттерге несие беру үшін мемлекеттік субсидияны пайдалану (Ескерту 6)	(356,947)	—
30 маусымға (тыңдалмаған)	7,032,923	—

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде, Топ Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2018 жылғы 26 қазандағы №436 бұйрығымен бекітілген субсидиялау қағидаларына сәйкес, Ауыл шаруашылығы министрінің тікелей субсидиялау шарты бойынша 7,420,250 мың теңге мөлшерінде мемлекеттік субсидия алды. Алынған қаражаттар азық-түлік өнімдерін өндіру саласын және/немесе өңдеу өнеркәсібін (ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеу) қолдау мақсатында агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін жылдық 1.50%-дан 5.00%-ға дейінгі мөлшерлемелер бойынша жеңілдетілген несиелеуге арналған («Азық-түлік өнеркәсібі үшін агробизнес» бағдарламасы шеңберінде). 2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде Топ бұл субсидиялардың бір бөлігін банктер мен клиенттерге несие беру үшін пайдаланды (5,6-ескертулер).

Мемлекеттік субсидия бойынша міндеттеме бастапқы танылғаннан кейін топ мемлекеттік бағдарламалардың шарттары орындалғаннан кейін қарыз алушыларға берілген жеңілдікті шарттардағы берешек сомасына сәйкес келетін соманы пайда немесе залаал құрамына жатқызады. Топ кредиттер бойынша төмен сыйақы мөлшерлемесі арқылы түпкілікті қарыз алушыларға пайданы бөлу бойынша міндеттеме алады.

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде пайдаға немесе шығынға (17-ескерту) аударылған мемлекеттік субсидиялар 63,361,922 мың теңгені (тексерілмеген) құрады және «Басқа кірістер/ (шығыстар), таза» бабына енгізілді (2024 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде: 32,730,170 мың теңге).

2022 және 2023 жылдары Топ тиісінше 27,097,318 мың теңге және 16,846,775 мың теңге көлемінде мемлекеттік субсидиялар ретінде «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-нан отандық ауыл шаруашылығы техникасын жеңілдікті лизинг бағдарламасын қаржыландыру мақсатында төмен сыйақы мөлшерлемесімен (шарт бойынша жылдық 0.35% пайыздық мөлшерлеме) алынған қарыздардан түскен пайданы мойындады.

Жеңілдіктер лизинг алушыларға олармен жеңілдікті мөлшерлемелер бойынша қаржы лизингі шарттарын жасасу арқылы берілетін болады. «Индустрияны дамыту қоры» АҚ-нан алынған қарыздар бойынша субсидиялардың амортизациясы, пайда мен залаал туралы есепте және басқа да жиынтық табыста тиісті сыйақы шығындарын азайту арқылы танылады.

2024 жылдың қаңтар айында Топ қарыз шартының қолданылу мерзімін қысқарту бөлігінде қосымша келісім жасасты, соған байланысты мемлекеттік субсидия мөлшері 2,074,623 мың теңгеге азайды.

2024 жылдың шілде және қараша айларында Топ шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша купондық сыйақыны өтеу үшін алған 18,542,000 мың теңге сомасын мемлекеттік субсидия ретінде таныды (12-ескерту), 2025 жылдың мамыр айында 8,700,000 мың теңге сомасын (12-ескерту). 2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде, шығарылған борыш бағалы қағаздары бойынша мемлекеттік субсидияларды өтеуден түскен 9,972,747 мың теңге (аудиттелмеген) кірістер пайда мен залаал туралы есепте тиісті сыйақы шығындарын азайту арқылы танылды.

2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша, Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік субсидиясы бойынша дебиторлық берешегі 14,897,717 мың теңге (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 37,615,232 мың теңге) болды. Бұл Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрі бекіткен облигациялардың купондық сыйақысын субсидиялау қағидаларына сәйкес танылған, шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша купондық сыйақы шығындарын өтеуге арналған мемлекеттік субсидияға қатысты.

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

Ауыл шаруашылығы министрлігінен алынған мемлекеттік субсидиялар, қарыз алушыларға берілген қарыздардың негізгі сомасы мен пайыздарын, сондай-ақ қаржылық лизинг шарттарын ішінара субсидиялау үшін.

	<i>Аудиттелмеген</i>	
	<i>30 маусымда аяқталған алты ай</i>	
	<i>2025 жыл</i>	<i>2024 жыл</i>
1 қаңтарға	6,485,550	4,807,194
Қарыз алушыларға берілген қарыздар бойынша негізгі соманы және пайыздарды ішінара субсидиялау үшін кезең ішінде алынды	11,684,024	11,751,946
Қаржылық жалдау шарттары бойынша негізгі соманы және пайыздарды ішінара субсидиялау үшін кезең ішінде алынды	70,041,812	45,932,759
Қаражатты нақты қарыз алушыларға аудару арқылы пайдалану қарыз алушыларға берілген қарыздар бойынша негізгі соманы және пайыздарды ішінара субсидиялау үшін ерекше шарттарды орындады	(6,617,661)	(7,258,094)
Қаражатты нақты қарыз алушыларға аудару арқылы пайдалану қаржылық жалдау шарттары бойынша негізгі соманы және пайыздарды ішінара субсидиялау үшін ерекше талаптарды орындады	(65,068,002)	(41,791,694)
Қол жетімділік мерзімінің аяқталуына байланысты қайтарылды	(5,614,110)	(4,758,477)
АШБ-ға қайтарылды (қайта құрылымдау, 90 күннен артық кешіктіру, берешекті ішінара және толық өтеу)	(178,903)	(906,033)
30 маусымға (тыңдалмаған)	10,732,710	7,777,601

Ауыл шаруашылығы министрлігінен алынған мемлекеттік субсидиялар инвестициялық жобаларға және жаңа немесе бұрын пайдаланылмаған техникалар мен жабдықтарды сатып алуға несие алған қарыз алушылардың негізгі қарызы мен пайызын ішінара өтеу үшін пайдаланылады. Осы субсидияларды алу үшін қарыз алушылар белгілі бір шарттарды орындауы керек.

14. Басқа міндеттемелер

Басқа қаржылық емес міндеттемелер келесі позицияларды қамтиды:

	<i>2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)</i>	<i>2024 жылғы 31 желтоқсан</i>
Алынған аванстар	6,807,886	5,131,334
Қызметкерлерге берілетін сыйақыларға есептелген шығындар	302,466	548,932
Төлеуге берілетін өзге де салықтар	177,689	230,169
Басқалары	702,348	752,018
Басқа қаржылық емес міндеттемелер	7,990,389	6,662,453

Басқа қаржылық міндеттемелер келесі позицияларды қамтиды:

	<i>30 маусым 2025 жыл (аудиттелмеген)</i>	<i>2024 жылғы 31 желтоқсан</i>
Жеткізушілер алдындағы кредиторлық берешек	22,755,947	1,592,980
Шартты міндеттемелер бойынша КНШ астындағы Резерв (19-Ескертпе)	2,105,421	1,635,507
Жастарға шағын несие беру	850,798	891,189
Ауылдық ипотека	188,159	70,276
Цессия шарттары бойынша берешек	20,385	62,329
Оператордың қызметтерін көрсету жөніндегі міндеттемелер	35,368	—
Басқа қаржылық міндеттемелер	25,956,078	4,252,281
Басқа міндеттемелердің жиыны	33,946,467	10,914,734

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

2025 жылғы 30 маусымдағы (аудиттелмеген) және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жеткізушілер алдындағы кредиторлық берешек топтың кейіннен қаржылық жалға беру үшін жеткізушілер алдындағы мүліктік берешегін қамтиды:

	2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Ауыл шаруашылығы техникасы	22,007,446	505,515
Жабдық	434,738	365,798
Ірі қара мал	923	828
Басқалары	312,840	720,839
Жеткізушілер алдындағы кредиторлық берешек	22,755,947	1,592,980

15. Меншікті капитал*Акционерлік капитал*

2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша Қоғамның тіркелген және шығарылған жай акцияларының саны 427,059,079 дана құрайды, оларды жалғыз акционер толық төлеген (2024 жылғы 31 желтоқсан: 427,059,079 дана). 2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша акционерлік капитал 428,284,724 мың теңгені құрайды (аудиттелмеген) (2024 жылғы 31 желтоқсан: 428,284,724 мың теңге).

Резервтік капитал

2025 жылдың 30 маусымында аяқталған алты ай ішінде Топ резервтік капиталды 18,103,380 мың теңгеге ұлғайтты (2024 жылдың 30 маусымында аяқталған алты ай ішінде: 8,864,130 мың теңге). Топтың саясатына сәйкес, резервтік капитал болашақ шығындарды және басқа да күтпеген тәуекелдер мен жағдайларды қоса алғанда, жалпы тәуекелдерді жабу үшін қалыптасады. Резервтік капитал акционердің шешімі негізінде бөлінуге жатады. 2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша резервтік капитал 46,671,932 мың теңгені құрады (аудиттелмеген) (2024 жылғы 31 желтоқсан: 28,568,552 мың теңге).

Дивидендтер

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде, 2025 жылғы 30 мамырдағы жалғыз акционердің шешіміне сәйкес, Қоғам 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін 42,253,225 мың теңге немесе бір жай акцияға 98.94 теңге мөлшерінде дивиденд жариялады. Дивидендтер 2025 жылдың 30 мамырында төленді.

2024 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде, 2024 жылғы 30 мамырдағы жалғыз акционердің шешіміне сәйкес, Қоғам 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін 20,691,012 мың теңге немесе бір жай акцияға 48.45 теңге мөлшерінде дивиденд жариялады. Дивидендтер 2024 жылдың 20 маусымында төленді.

Төменде Қазақстан қор биржасының әдіснамасына сәйкес есептелген бір жай акцияның баланстық құны келтірілген:

	2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Активтер	2,228,637,563	1,991,240,427
Материалдық емес активтерді шегергенде	(713,836)	(790,858)
Міндеттемелерді шегергенде	(1,727,933,564)	(1,500,726,291)
Таза активтер	499,990,163	489,723,278
Жай акциялар саны, дана	427,059,079	427,059,079
Бір жай акцияның баланстық құны (теңгемен)	1,170.78	1,146.73

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен***16. Несиелік шығындар бойынша шығыстар**

	<i>Аудиттелмеген</i>	
	<i>30 маусымда аяқталған алты ай</i>	
	<i>2025 жыл</i>	<i>2024 жыл</i>
Клиенттерге берілген несиелер*	(9,807,477)	(2,150,453)
Басқа қаржы активтері	1,496,588	(109,978)
Банктерге берілген несиелер	(126,795)	(219,465)
Қаржылық жалдау	6,263,551	(12,403,977)
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	2,315	(2,621)
Инвестициялық бағалы қағаздар	720	127
Кредиттік сипаттағы шартты міндеттемелер	(469,914)	113,274
Несиелік шығындар бойынша шығыстар*	(2,641,012)	(14,773,093)

*2025 жылдың 30 маусымында аяқталған алты айдағы кредиттік шығындар бойынша шығыстардың мөлшері консолидацияланған аралық қысқартылған пайда немесе шығын туралы есепте көрсетілген кредиттік шығындар бойынша шығыстардың жалпы сомасынан танылуды тоқтатуға әкелмейтін модификациядан болған шығын мөлшеріне айырмашылығы 5,522,988 мың теңге (аудиттелмеген) (2024 жылдың 30 маусымында аяқталған алты айда: 2,082,224 мың теңге).

17. Басқа кірістер, таза

	<i>Аудиттелмеген</i>	
	<i>30 маусымда аяқталған алты ай</i>	
	<i>2025 жыл</i>	<i>2024 жыл</i>
Мемлекеттік субсидияларды пайдаланудан түсетін өзге де кіріс (13-Ескертпе)	49,119,625	29,758,956
Мемлекеттік субсидияның амортизациясы (13-Ескертпе)	14,242,297	2,971,214
«Кең-Дала 2» бағдарламасы бойынша клиенттерге берілген кредиттерді алғашқы тану кезіндегі залал (6-ескерту).	(30,447,149)	(10,764,013)
«Кең-Дала» бағдарламасы бойынша клиенттерге берілген кредиттерді алғашқы тану кезіндегі шығын (6-ескерту).	(9,133,093)	(10,979,330)
Клиенттерге берілген өзге де кредиттерді бастапқы тану кезіндегі залал (6-Ескертпе)	(8,222,995)	(2,827,925)
«Кең-Дала» бағдарламасы бойынша банктерге берілген несиелерді алғашқы тану кезіндегі залал (5-ескерту)	(6,911,263)	(4,630,496)
«Агробизнес облигациялық» бағдарламасы бойынша клиенттерге берілген кредиттерді бастапқыда тану кезіндегі залал (6-ескерту)	(1,114,247)	—
«Жұмыспен қамту жол картасы 2020-2021» және «Еңбек» бағдарламалары аясында клиенттерге берілген кредиттерді бастапқы тану кезіндегі залал (Ескерту 6)	(540,753)	(1,538,350)
«Іскер» бағдарламасы бойынша клиенттерге берілген кредиттерді бастапқыда тану кезіндегі залал (6-ескерту)	(479,381)	(530,465)
«Агробизнес облигациялық Азық-түлік өнеркәсібі» бағдарламасы бойынша клиенттерге берілген кредиттерді бастапқыда тану кезіндегі залал (6-ескерту)	(356,947)	—
«Кең-Дала 2» бағдарламасы бойынша банктерге берілген несиелерді бастапқыда тану кезіндегі залал (5-ескерту)	(106,412)	(1,315,584)
«Агробизнес облигациялық Азық-түлік өнеркәсібі» бағдарламасы бойынша банктерге берілген кредиттерді бастапқыда тану кезіндегі залал (5-ескерту)	(30,380)	—
Клиенттерге берілген несиелер бойынша бастапқы тану кезіндегі шығын, Холдинген алынған қарыз шеңберінде (6-ескерту)	—	(718)
Ауылдық ипотека және Жастарға арналған микрокредит бойынша агенттік сыйақысы	230,290	279,988
Өзге де (шығыстар)/кірістер	(853,332)	709,656
Басқа кірістер, таза	5,396,260	1,132,933

Мемлекеттік субсидияларды пайдаланудан түскен басқа да кірістер тиісті мемлекеттік бағдарламалардың шарттарын орындаған кезде кіріс ретінде танылады (13-ескерту).

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен***18. Корпоративтік табыс салығы**

Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар мынадай позициялардан тұрады:

	<i>Аудиттелмеген</i>	
	<i>Алты ай, 2025 жылдың 30 маусымында аяқталды</i>	<i>Алты ай, 2024 жылдың 30 маусымында аяқталды</i>
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша шығын	(10,183,237)	(8,911,154)
Кешіктірілген корпоративтік табыс салығы бойынша үнемдеу/(шығын) – уақытша айырмашылықтардың пайда болуы мен азаюы	3,785,673	3,296,809
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыс	(6,397,564)	(5,614,345)
Пайда немесе залаал ретінде танылған кейінге қалдырылған табыс салығы	3,785,673	3,296,809
Кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша үнемдеу(шығын) – уақытша айырмашылықтардың пайда болуы және азаюы	3,785,673	3,296,809

Ағымдағы және кейінге қалдырылған салықты есептеу үшін топ қолданатын мөлшерлеме 20% құрайды (2024 жылы: 20%).

Пайдаға салынатын салық бойынша шығын аралық есепті кезеңдегі салық салынғанға дейінгі пайда көрсеткішін басшылықтың осы аралық кезеңде толық сомада танылған белгілі бір объектілердің салық әсеріне түзете отырып, бүкіл қаржы жылындағы пайдаға салынатын салықтың орташа өлшенген жылдық мөлшерлемесін ең жақсы бағалауына тең мөлшерлемеге көбейту жолымен айқындалған сомада танылады. Осылайша, шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептіліктегі тиімді салық ставкасы жылдық қаржылық есептілік үшін тиімді салық ставкасын бағалаудан өзгеше болуы мүмкін.

Табыс салығы бойынша тиімді мөлшерлемені салыстыру:

	<i>Алты ай, аяқталды 2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)</i>	<i>Алты ай, аяқталды 2024 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)</i>
Салық салуға дейінгі пайда	58,840,652	33,168,171
Қолданыстағы табыс салығының ставкасына сәйкес есептелген табыс салығы	(11,768,130)	(6,633,634)
Корпоративтік табыс салығының ресми ставкасы	20%	20%
Мемлекеттік инвестициялық бағалы қағаздар бойынша салық салынбайтын пайыздық кіріс	12,793	11,632
Кредиттік залааларды есептеу бойынша салық салынбайтын кірістер/(шегерілмейтін шығыстар)	1,782,340	(3,172,937)
Қаржылық жаллау бойынша дебиторлық берешек бойынша салық салынбайтын пайыздық кіріс	4,972,928	4,018,523
Басқа салық салынбайтын кірістер	45,963	749,158
Шегерімге жатқызылмайтын өзге де шығындар	(761,458)	(120,191)
Төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	(682,000)	(466,896)
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыс	(6,397,564)	(5,614,345)

19. Шарттық және шартты міндеттемелер**Салық салу**

Қазақстандық коммерциялық және, атап айтқанда, салық заңнамасында интерпретациясы әртүрлі болуы мүмкін ережелер бар, жекелеген жағдайларда заңнамаға жанама ретроспективті әсері бар өзгерістер енгізілуі мүмкін. Сонымен қатар, топ басшылығының заңнама ережелерін түсінуі салық органдарының осы ережелерді түсінуінен өзгеше болуы мүмкін, нәтижесінде топ жүргізген операцияларды салық органдары басқаша бағалауы мүмкін және бұл қосымша салықтар, айыппұлдар мен өсімпұлдарды есептеуге әкелуі мүмкін. Топ басшылығы барлық қажетті салық есептеулері жүргізілді деп санайды және сәйкесінше есептілікте ешқандай резервтер есептелген жоқ. Салық органдары соңғы 5 (бес) жылдағы салық деректерін тексере алады. Топ басшылығы 2025 жылғы 30 маусымдағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша оның заңнаманы түсіндіруі тиісті болып табылады және топтың салық, валюта және кеден заңнамаларын сақтау жөніндегі ұстанымдары расталады деп есептейді.

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен***Құқықтық мәселелер**

Кәдімгі іс-әрекет барысында топ сот процестері мен талаптардың объектісі болып табылады. Басшылықтың пікірінше, мұндай талаптардың немесе талаптардың нәтижесінде туындайтын ықтимал міндеттемелер (олар болған жағдайда) болашақта Топтың қаржылық жағдайына немесе қызметінің нәтижелеріне айтарлықтай теріс әсер етпейді.

Басшылықта қандай да бір маңызды нақты немесе аяқталмаған сот процестері, сондай-ақ топқа қарсы қойылуы мүмкін ықтимал талаптар туралы ақпарат жоқ.

Кредиттік сипаттағы міндеттемелер

Топтың шарттық және шартты міндеттемелері мынадай ұстанымдарды қамтиды:

	2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Кредиттік сипаттағы міндеттемелер		
Қарыздар беру жөніндегі міндеттемелер	234,366,773	250,123,578
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	6,663,652	6,190,406
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв	(2,105,421)	(1,635,507)
	238,925,004	254,678,477
Операциялық жалдау шарттары бойынша міндеттемелер		
1 жылға дейін	84,522	78,895
Шарттық және шартты міндеттемелер	239,009,526	254,757,372

Кредиттік сипаттағы міндеттемелер

Жоғарыда көрсетілген жалпы өтелмеген шарттық міндеттемелер міндетті түрде болашақ ақшалай талаптарды білдірмейді, өйткені бұл шартты несие беру міндеттемелерінің мерзімі аяқталуы мүмкін немесе олар орындалмай аяқталуы мүмкін.

Қарыз беру жөніндегі міндеттемелер туралы келісімдер топ үшін қолайсыз жағдайлар туындаған жағдайда, сондай-ақ кредиттеу үшін ресурстар болмаған жағдайда топтың келісімнен біржақты шығу құқығын көздейді.

Төменде КНШ астындағы резервтік өзгерістерді талдау берілген:

	Аудиттелмеген	
	30 маусымда аяқталған алты ай	
	2025 жыл	2024 жыл
	1 кезең	1 кезең
Қарыздар беру жөніндегі міндеттемелер		
1 қаңтарға	1,635,507	2,149,547
Кезең ішінде КНШ өзгеруі	469,914	(113,274)
30 маусым	2,105,421	2,036,273

20. Қаржы құралдарының әділ құны

Қаржылық есептілікте әділ құны бағаланатын немесе ашылатын барлық активтер мен міндеттемелер жалпы әділ құнды бағалау үшін маңызды болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде төменде сипатталған әділ құн иерархиясы шеңберінде жіктеледі:

- 1 деңгей: белсенді нарықтардағы бірдей активтер мен міндеттемелерге баға белгіленетін (түзетілмеген) бағалар.
- 2-деңгей: бүкіл бағалау үшін маңызды болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер тікелей немесе жанама түрде байқалатын бағалау әдістері.
- 3-деңгей: бүкіл бағалау үшін маңызды болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер бақыланатын нарық деректеріне негізделмеген бағалау әдістері.

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

Келесі кестеде әділ құны әділ құн көздерінің иерархиясы деңгейлері бөлінісінде ашылатын қаржы құралдарының талдауы келтірілген:

		Пайдалану арқылы әділ құнды бағалау			
		Бастапқы деректер 1 деңгей	Бастапқы деректер 2 деңгей	Бастапқы деректер 3 деңгей	Барлығы
Бағалау күні					
2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)					
Ашып көрсетілген әділ құны бар активтер					
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	2025 жылғы 30 маусым	—	422,557,807	—	422,557,807
Несие ұйымдарындағы қаражат	2025 жылғы 30 маусым	—	2,972,866	—	2,972,866
Банктерге берілген несиелер	2025 жылғы 30 маусым	—	98,406,518	—	98,406,518
Клиенттерге берілген несиелер	2025 жылғы 30 маусым	—	808,323,247	112,070,726	920,393,973
Қаржылық жалау бойынша дебиторлық берешек	2025 жылғы 30 маусым	—	438,130,867	78,230,748	516,361,615
Қазақстан Республикасы Үкіметінің дебиторлық берешегі	2025 жылғы 30 маусым	—	14,897,717	—	14,897,717
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша купондық сыйақыны алдын ала төлеу	2025 жылғы 30 маусым	—	52,994,585	—	52,994,585
Басқа қаржы активтері	2025 жылғы 30 маусым	—	4,944,527	—	4,944,527
		—	—	—	—
Әділ құны ашылатын міндеттемелер					
Акционер алдындағы берешек	2025 жылғы 30 маусым	—	68,519,791	—	68,519,791
Кредиттік ұйымдардың қаражаты	2025 жылғы 30 маусым	—	63,653,022	—	63,653,022
Қазақстан Республикасының Үкіметі алдындағы берешек	2025 жылғы 30 маусым	—	130,064,243	—	130,064,243
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы берешек	2025 жылғы 30 маусым	—	140,877,681	—	140,877,681
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	2025 жылғы 30 маусым	—	1,100,740,266	—	1,100,740,266
Басқа қаржылық міндеттемелер	2025 жылғы 30 маусым	—	25,956,078	—	25,956,078
		—	—	—	—
2024 жылғы 31 желтоқсанға					
Ашып көрсетілген әділ құны бар активтер					
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	2024 жылғы 31 желтоқсан	—	430,783,789	—	430,783,789
Несие ұйымдарындағы қаражат	2024 жылғы 31 желтоқсан	—	2,433,970	—	2,433,970
Банктерге берілген несиелер	2024 жылғы 31 желтоқсан	—	78,779,768	—	78,779,768
Клиенттерге берілген несиелер	2024 жылғы 31 желтоқсан	—	710,358,704	71,829,751	782,188,455
Қаржылық жалау бойынша дебиторлық берешек	2024 жылғы 31 желтоқсан	—	379,634,869	97,673,238	477,308,107
Қазақстан Республикасы Үкіметінің дебиторлық берешегі	2024 жылғы 31 желтоқсан	—	37,615,232	—	37,615,232
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша купондық сыйақыны алдын ала төлеу	2024 жылғы 31 желтоқсан	—	25,836,773	—	25,836,773
Басқа қаржы активтері	2024 жылғы 31 желтоқсан	—	4,586,196	—	4,586,196
		—	—	—	—
Әділ құны ашылатын міндеттемелер					
Акционер алдындағы берешек	2024 жылғы 31 желтоқсан	—	75,636,518	—	75,636,518
Несие мекемелерінің қаражаты	2024 жылғы 31 желтоқсан	—	84,233,772	—	84,233,772
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы берешек	2024 жылғы 31 желтоқсан	—	166,112,826	—	166,112,826
Үкімет алдындағы берешек	2024 жылғы 31 желтоқсан	—	62,802,311	—	62,802,311
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	2024 жылғы 31 желтоқсан	—	989,227,626	—	989,227,626
Басқа қаржылық міндеттемелер	2024 жылғы 31 желтоқсан	—	4,252,310	—	4,252,310

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

Қаржылық жағдай туралы аралық шоғырландырылған қысқартылған есепте әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржы құралдары

Төменде қаржылық есептілікте көрсетілген топтың қаржы құралдарының баланстық және әділ құнын салыстыру келтірілген. Кестеде қаржылық емес активтер мен қаржылық емес міндеттемелердің әділ құны көрсетілмеген.

	2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)		
	Баланстық құн	Әділ құн	Танылмаған пайда/(шығын)
Қаржылық активтер			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	422,557,807	422,557,807	—
Несие ұйымдарындағы қаражат	2,972,866	2,972,866	—
Банктерге берілген несиелер	98,810,032	98,406,518	(403,514)
Клиенттерге берілген несиелер	993,785,188	920,393,973	(73,391,215)
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек	576,674,194	516,361,615	(60,312,579)
Қазақстан Республикасы Үкіметінің дебиторлық берешегі	14,897,717	14,897,717	—
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша купондық сыйақыны алдын ала төлеу	52,994,585	52,994,585	—
Басқа қаржы активтері	4,944,527	4,944,527	—
Қаржылық міндеттемелер			
Акционер алдындағы берешек	86,428,261	68,519,791	17,908,470
Несие мекемелерінің қаражаты	64,666,452	63,653,022	1,013,430
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы берешек	155,633,358	140,877,681	14,755,677
Қазақстан Республикасының Үкіметі алдындағы берешек	131,695,618	130,064,243	1,631,375
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	1,147,405,595	1,100,740,266	46,665,329
Басқа қаржылық міндеттемелер	25,956,078	25,956,078	—
Іске асырылмаған әділ құнның танылмаған өзгерісінің жиыны			(52,133,027)

	2024 жылғы 31 желтоқсан		
	Баланстық құн	Әділ құн	Танылмаған пайда/(шығын)
Қаржылық активтер			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	430,783,789	430,783,789	—
Несие ұйымдарындағы қаражат	2,433,970	2,433,970	—
Банктерге берілген несиелер	78,341,329	78,779,768	438,439
Клиенттерге берілген несиелер	832,619,650	782,188,455	(50,431,195)
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек	553,719,699	477,308,107	(76,411,592)
Қазақстан Республикасы Үкіметінің дебиторлық берешегі	37,615,232	37,615,232	—
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша купондық сыйақыны алдын ала төлеу	25,836,773	25,836,773	—
Басқа қаржы активтері	4,586,196	4,586,196	—
Қаржылық міндеттемелер			
Акционер алдындағы берешек	84,563,613	75,636,518	8,927,095
Несие мекемелерінің қаражаты	82,680,223	84,233,772	(1,553,549)
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы берешек	169,595,336	166,112,826	3,482,510
Үкімет алдындағы берешек	62,631,531	62,802,311	(170,780)
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	976,678,478	989,227,626	(12,549,148)
Басқа қаржылық міндеттемелер	4,252,310	4,252,310	—
Іске асырылмаған әділ құнның танылмаған өзгерісінің жиыны			(128,268,220)

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

Бұдан әрі осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілікте әділ құн бойынша көрсетілмеген қаржы құралдарының әділ құнын айқындау кезінде пайдаланылған әдістемелер мен жорамалдар сипатталған.

Әділ құны олардың ағымдағы құнына шамамен тең болатын активтер

Өтімді немесе өтеу мерзімі қысқа (үш айдан аз) қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер жағдайында олардың ағымдағы құны шамамен әділ құнға тең болады. Бұл рұқсат талап етілгенге дейінгі салымдарға, белгіленген өтеу мерзімі жоқ жинақ шоттарына да қолданылады.

Тұрақты және өзгермелі мөлшерлемедегі қаржы құралдары

Биржада листингтік борыштық құралдар жағдайында әділ құн жарияланған нарықтық бағаларға негізделеді. Баға белгіленбеген борыштық құралдар жағдайында ұқсас шарттары мен несиелік тәуекелі бар борыштық құралдар үшін өтеуге дейінгі қалған уақыт кезеңін ескере отырып, ағымдағы пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталған ақша ағымдарының моделі қолданылады.

Клиенттерге берілген несиелер бойынша болашақ ақша ағымдары Bloomberg жариялаған 10 жылдық орташа өтеу мерзіміне түзетілген тиісті рейтинг үшін несиелік спрэд негізінде өтеу мерзімі ұқсас қаржы құралдарының орташа нарықтық мөлшерлемесін пайдалана отырып дисконтталады. Бұл тәсіл клиенттерге берілген несиелердің әділ құнын бағалау үшін қолданылады. Банктерге берілген несиелер бойынша болашақ ақша ағымдары Қазақстан қор биржасының кірістілік қисығы сияқты барлық байқалатын бастапқы деректерді пайдалана отырып, капиталды өсіру моделі арқылы есептелген нарықтық мөлшерлеме бойынша дисконтталады. 2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша, орташа нарықтық мөлшерлеме жылдық 20.18%-дан 22.98%-ға дейін болды (аудиттелмеген) (2024 жылғы 31 желтоқсанда – жылдық 17.20%-дан 25.20%-ға дейін).

Қаржылық есептілікте ашылатын әділ құн бар міндеттемелер бойынша болашақ ақша ағымдары Қазақстан қор биржасының кірістілік қисығы және Bloomberg жариялаған топтың рейтингі үшін мерзіміне қарай түзетілген кредиттік спрэд сияқты барлық байқалатын бастапқы деректерді пайдалана отырып, капиталды өсіру моделі арқылы есептелген нарықтық мөлшерлеме бойынша дисконтталады. 2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша, тартылған қарыздардың әділ құнын бағалау үшін қолданылатын нарықтық мөлшерлеме жылдық 13.74% - 16.87% құрады (тексерілмеген) (2024 жылғы 31 желтоқсан: жылдық 12.89% - 14.10%). Болашақ ақша ағымдарына негізгі қарызды және негізгі қарызға қолданылатын келісімшарт бойынша пайыздық мөлшерлемесімен есептелген пайыздарды өтеу кіреді.

21. Тәуекелдерді басқару

Тәуекелдерді басқару топтың операциялық қызметінің маңызды элементі болып табылады. Нарықтық тәуекел, несиелік тәуекел және өтімділік тәуекелі топтың өз қызметін жүзеге асыру процесінде кездесетін негізгі тәуекелдері болып табылады.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел-бұл валюта бағамдарының өзгеруіне байланысты қаржы құралының құны өзгеретін тәуекел. Басқарма ҚРҰБ ұсынымдары негізінде шетел валютасындағы позициялар бойынша лимиттер белгіледі. Позициялар күн сайын бақыланады.

Келесі кестеде топтың 2025 жылғы 30 маусымдағы сауда-саттық емес монетарлық активтер мен міндеттемелер, сондай-ақ болжамды ақша ағымдары бойынша маңызды позициялары бар валюталар көрсетілген. Жүргізілген талдау теңгеге қатысты валюта бағамдарындағы ықтимал өзгерістердің пайда немесе залал туралы есепке әсерін есептеуден тұрады (әділ құны валюта бағамының өзгеруіне сезімтал сауда-саттық емес монетарлық активтер мен міндеттемелердің болуына байланысты). Капиталға әсер ету пайда немесе залал туралы есепке әсер етуден өзгеше емес. Барлық басқа параметрлер тұрақты мәндермен қабылданады. Кестедегі теріс сомалар пайда немесе шығын немесе капитал туралы есепте ықтимал таза төмендеуді көрсетеді, ал оң сомалар ықтимал таза өсуді көрсетеді.

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

	<i>Валюта бағамының өзгеруі % 30 маусым 2025 жыл</i>	<i>Аудиттелмеген Салық салуға дейінгі пайдаға әсері 2025 жылғы 30 маусым</i>	<i>Валюта бағамының өзгеруі % 2024 жылғы 31 желтоқсан</i>	<i>Салық салуға дейінгі пайдаға әсері 2024 жылғы 31 желтоқсан</i>
Валюта				
АҚШ доллары	-10%	(216,201)	-10%	(224,126)
АҚШ доллары	10%	216,201	10%	224,126
Еуро	-20%	(21,510)	-20%	22,681
Еуро	20%	21,510	20%	(22,681)
Қытай юаны	-10%	(2,250,635)	—	—
Қытай юаны	10%	2,250,635	—	—

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел-бұл нарықтық бағалардың өзгеруі, мысалы, шетел валюталарының айырбастау бағамдары, пайыздық мөлшерлемелер және акциялар бағалары топтың пайдасына немесе оның қолындағы қаржы құралдарының құнына теріс әсер етеді. Нарықтық тәуекел валюталық тәуекелден, пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру қаупінен, кірістілік қисығының тәуекелінен және басқа да баға тәуекелдерінен тұрады. Нарықтық тәуекел нарықтағы жалпы және нақты өзгерістерге және нарықтық бағалар мен валюта бағамдарының құбымалылық деңгейінің өзгеруіне әсер ететін пайыздық, валюталық және үлестік қаржы құралдарына қатысты ашық позициялар бойынша туындайды.

Нарықтық тәуекелді басқарудың міндеті-қабылданған тәуекел үшін алынған кірісті оңтайландыруды қамтамасыз ете отырып, нарықтық тәуекелге ұшыраудың қолайлы параметрлерден асып кетпеуін басқару және бақылау. Тәуекелдерді басқару департаменті нарықтық тәуекелді басқаруға жалпы жауапты. Топ қаржы құралдарына қатысты ашық позиция бойынша лимиттерді, пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру мерзімдерін, валюталық позицияны, шығындар лимиттерін белгілеу және олардың сақталуына тұрақты мониторинг жүргізу арқылы нарықтық тәуекелді басқарады.

Пайыздық мөлшерлемелің өзгеру қаупі

Пайыздық мөлшерлемелің өзгеру қаупі пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруі болашақ ақша ағындарына немесе қаржы құралдарының әділ құнына әсер етуі мүмкін болғандықтан туындайды. Негізінен топтың активтері мен міндеттемелері бойынша пайыздық мөлшерлемелер тұрақты болып табылады. Есепті кезең ішінде Shibor-дің 3 айлық мөлшерлемесіне байланысты өзгермелі пайыздық мөлшерлемесімен облигациялық қарыз тартылды, бұл ретте пайыздық мөлшерлеме тәуекелі жоқ, өйткені осы қаражат есебінен қарыз алушы айналы шарттармен, сондай-ақ өзгермелі мөлшерлемесімен, сондай-ақ Shibor-дің 3 айлық мөлшерлемесімен қоса қаржыландырылды. *Активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдерін талдауды төменде қараңыз.*

ШОҒЫРАЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР

2025 ЖЫЛАҒЫ 30 МАУСЫМДА АЯҚТАЛҒАН АЛТЫ АЙ
МЫҢ ТЕҢГЕГЕ

Активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдерін талдау

Төмендегі кестеледе топтың активтері мен міндеттемелері оларды өтеудің күтілетін мерзімдері тұрғысынан берілген.

	Сұранысқа дейін		1 айдан аз	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 1 жылыға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Өтеу мерзімі жоқ	Барлығы
(аудиттелмеген)									
Активтер									
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	95,013,195	313,198,047	14,346,565	—	—	—	—	—	422,557,807
Несие ұйымдарындағы қаражат	—	—	—	2,972,866	—	—	—	—	2,972,866
Банктерге берілген несиелер	80,813,547	8,547,688	5,881,652	92,926,232	—	—	—	—	98,810,032
Клиенттерге несиелер*	13,539,100	4,017,370	40,011,665	408,986,898	330,287,367	125,138,023	—	—	993,785,188
Қаржылық жалау бойынша дебиторлық берешек	—	—	9,322,545	108,424,640	311,910,749	129,459,790	—	—	576,674,194
Сатуға арналған активтер	—	—	—	602,830	—	—	—	—	602,830
ҚР Ауыл шаруашылығы министрілігінің дебиторлық берешегі	—	—	—	11,266,575	3,631,142	—	—	—	14,897,717
Негіз құралдар	—	—	—	—	—	1,966,979	—	—	1,966,979
Материалдық емес активтер	—	—	—	—	—	713,836	—	—	713,836
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша күнорамдық сыйақыны алатын ала төлеу	—	1,709,375	4,337,500	46,869,167	78,543	—	—	—	52,994,585
Қосылған құн салығы және өтеуі салынатын өзге де салықтар	—	162,634	394,353	3,423,002	6,304,180	—	—	—	10,284,169
Корпоративтік табыс салығы бойынша ағымдағы актив	1,884,729	97,567	1,212,653	2,182,457	—	—	—	—	377,395
Басқа активтер	191,250,571	327,734,829	75,506,933	678,032,062	685,974,008	259,211,189	10,927,971	51,999,965	2,228,637,563
Барлық активтер									
Міндеттемелер									
Акционер алаяндағы берешек	—	295	368,658	7,366,630	15,347,511	63,345,167	—	—	86,428,261
ҚР Үкіметі алаяндағы берешек	—	—	878	70,238,694	61,456,046	—	—	—	131,695,618
Қосылған құн салығы бойынша қаражат	—	—	148,408	14,165,204	40,189,459	10,163,381	—	—	64,666,452
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар*	—	6,973,560	37,548,118	335,678,618	544,909,991	222,295,308	—	—	1,147,405,595
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алаяндағы берешек	—	45,777	1,785,378	44,801,641	95,707,884	13,292,678	—	—	155,633,358
Қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері	—	—	—	1,474,843	—	—	—	—	1,474,843
Кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттемелер	—	—	—	—	—	6,568,360	—	—	6,568,360
Мемлекеттік субсидиялар	—	1,813,195	10,899,231	15,515,185	32,572,558	39,313,094	—	—	100,113,263
Басқа міндеттемелер	1,992,631	23,579,316	224,639	8,130,843	20,385	—	—	—	33,947,814
Барлық міндеттемелер	1,992,631	32,412,143	50,975,310	497,371,658	790,203,834	354,977,988	—	—	1,727,933,564
2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша таза позиция	189,257,940	295,322,686	24,531,623	180,660,404	(104,229,826)	(95,766,799)	10,927,971	500,703,999	
(аудиттелмеген)									

Топтың шығарылған борыштық бағалы қағаздар құрамындағы қалқымалы мөлшерлемесі бар бір қаржы құралы бар, оның 2025 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша баланстық құны 31,187,900 мың теңге (аудиттелмеген), мөлшерлемесі қайта қарау тоқсан сайын жүзеге асырылады (Ескерту 12). Келесі күн 2025 жылдың 5 қыркүйегіне белгіленді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР

2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай

мың теңгемен

2025 жылдың 30 маусымындағы жағдай бойынша клиенттерге берілген несиелер құрамында жалпы баланстық құны 29 429 200 мың теңгеге тең (аудиттелмеген) өзгермелі пайыздық мөлшерлемесі бар қаржы құралдары бар, олар бойынша мөлшерлемені қайта қарау күні 2025 жылдың 5 қыркүйегіне белгіленген.

	Сұранысқа дейін	1 айдан аз	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 1 жылға дейін	1 жастан 5 жасқа дейін	5 жылдан астам	Өтеу мерзімі жоқ	Барлығы
Активтер								
Ақша Қаражаттары және олардың баламалары	69,204,915	352,573,424	9,005,450	—	—	—	—	430,783,789
Несие Ұйымдарындағы Қаражат	—	—	—	2,433,970	—	—	—	2,433,970
Банктерге берілген несиелер	—	449,332	41,021,981	19,278,886	17,591,130	—	—	78,341,329
Клиенттерге несиелер	71,383,294	10,240,325	127,605,473	138,864,427	353,267,617	131,258,514	—	832,619,650
Қаржылық жалау бойынша дебиторлық берешек	16,633,369	5,209,932	32,604,405	77,058,356	292,628,027	129,585,610	—	553,719,699
Қазақстан Республикасы Үкіметінің дебиторлық берешекі	—	—	—	28,740,232	8,875,000	—	—	37,615,232
Сатуға арналған активтер	—	—	—	977,094	—	—	—	977,094
Негізгі құралдар	—	—	—	—	—	2,045,605	—	2,045,605
Материалдық емес активтер	—	—	—	—	—	790,858	—	790,858
Корпоративтік табыс салығы бойынша қысқа мерзімді активтер	—	—	—	134,115	—	—	—	134,115
Қосылған құн салығы және өтсеу салынатын өзге де салықтар	—	204,074	951,706	2,638,516	7,026,006	—	—	10,820,302
Шығарылған борыштық бағамы Қағаздар бойынша кuponдық сыйақыны аламын ала төлеу	—	—	13,599,226	12,237,547	—	—	—	25,836,773
Басқа активтер	1,050,901	128,833	128,714	3,632,422	6,836,105	360,334	2,984,702	15,122,011
Барлық активтер	158,272,479	368,805,920	224,916,955	285,995,565	686,223,885	264,040,921	2,984,702	1,991,240,427
Міндеттемелер								
Акционер алынады берешек	—	547	570,142	6,965,791	14,943,227	62,083,906	—	84,563,613
ҚР Үкіметі алынады берешек	—	447	895	62,630,189	—	—	—	62,631,531
Қресанттық ұйымдардың Қаражаты	—	8,835,352	2,996,866	21,041,983	40,222,315	9,583,707	—	82,680,223
Шығарылған борыштық бағамы Қағаздар	—	6,973,560	1,852,952	242,237,571	479,355,265	246,259,130	—	976,678,478
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алынады берешек	—	—	12,465,056	9,305,643	134,764,143	13,060,494	—	169,595,336
Қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері	—	—	—	2,497,881	—	—	—	2,497,881
Кейінге қалырылған корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттемелер	—	—	—	—	—	10,354,033	—	10354033
Корпоративтік табыс салығы бойынша ағымдағы міндеттемелер	—	—	—	2,364,381	—	—	—	2,364,381
Мемлекеттік субсидиялар	—	96,141	4,822,024	19,406,317	32,873,972	41,247,598	—	98,446,052
Басқа міндеттемелер	1,510,737	2,192,091	1,162,726	5,986,880	62,329	—	—	10,914,763
Барлық міндеттемелер	1,510,737	18,098,138	23,870,661	372,436,636	702,221,251	382,588,868	—	1,500,726,291
2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша таза позиция	156,761,742	350,707,782	201,046,294	(86,441,071)	(15,997,366)	(118,547,947)	2,984,702	490,514,136

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен***22. Сегменттік есеп беру**

Топтың қызметі жоғары дәрежеде біріктірілген және Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары (ХҚЕС) 8 «Операциялық сегменттер» бойынша бірыңғай операциялық сегмент болып табылады. Топтың активтері Қазақстан Республикасының аумағында шоғырланған және Топ Қазақстан Республикасында жүргізлетін және онымен байланысты операциялардан кіріс алады. Топ-менеджменттің операциялық шешімдерін қабылдауға жауапты тұлға, яғни Топ үшін Басқарма Төрағасы, Топ туралы ақпаратты тек тұтастай алады және қарайды.

23. Байланысты тараптармен операциялар

ХҚЕС 24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашып көрсетуге» сәйкес, байланысты тараптар деп бір тарап екінші тараптың операциялық және қаржылық шешімдеріне бақылау жасауға немесе елеулі дәрежеде ықпал етуге мүмкіндігі бар тараптар саналады. Тараптардың байланыстылығы туралы мәселені шешкенде, олардың тек заңды формасы ғана емес, қарым-қатынастарының мазмұны да ескеріледі. Байланысты тараптар байланысты емес тараптармен жасалуы мүмкін емес мәмілелер жасай алады. Мұндай мәмілелердің бағасы мен шарттары байланысты емес тараптар арасындағы бағалар мен мәмілелер шарттарынан өзгеше болуы мүмкін. Қазақстан Республикасының Үкіметі Акционер арқылы Топтың қызметін бақылайды және айтарлықтай ықпал етеді.

Есепті кезеңнің соңындағы байланысты тараптармен жасалатын операциялардың сальдосы, сондай-ақ шығыстар мен кірістердің тиісті сомалары төменде келтірілген:

	2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)					2024 жылғы 31 желтоқсан		
	Ставка (%)	Акционер	Акционер- дің жалпы бақылауын- да болатын кәсіпорын- дар	Мемлекетпен байланысты ұйымдар	Ставка (%)	Акционер	Мемлекетпен байланысты ұйымдар	
Активтер								
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	—	—	—	299,760,331	—	—	—	341,939,256
Клиенттерге берілген несиелер	1.5-5.00	—	—	165,944,790	1.5-5.00	—	—	114,188,606
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған Резерв	—	—	—	(13,780,722)	—	—	—	(2,586,800)
Корпоративтік табыс салығы бойынша қысқа мерзімді активтер	—	—	—	377,395	—	—	—	134,115
Қосылған құн салығы және өтеуге салынатын өзге де салықтар	—	—	—	10,284,169	—	—	—	10,820,302
Қазақстан Республикасы Үкіметінің дебиторлық берешегі	—	—	—	14,897,717	—	—	—	37,615,232
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша купондық сыйақыны алдын ала төлеу	—	52,994,585	—	—	—	25,836,773	—	—

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

	2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)					2024 жылғы 31 желтоқсан				
	Акционердің жалпы бақылауында болатын		Мемлекетпен байланысты ұйымдар		Ставка (%)	Акционердің жалпы бақылауында болатын		Мемлекетпен байланысты ұйымдар		Ставка (%)
	Акционер	кәсіпорындар	кәсіпорындар	ұйымдар		Акционер	кәсіпорындар	кәсіпорындар	ұйымдар	
Міндеттемелер										
Акционер алдындағы берешек	0.28-5.00	86,428,261	—	—	0.28-5.00	84,563,613	—	—	—	
Үкімет алдындағы берешек	0.01	—	—	131,695,618	0.01	—	—	—	62,631,531	
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы берешек	0.01-1.00	—	—	155,633,358	0.01-1.00	—	—	—	169,595,336	
Кредиттік ұйымдардың қаражаты	0.35	—	10,302,280	—	0.35	—	9,635,824	—	—	
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	7.10-15.00	949,869,592	5,203,900	158,671,487	7.10-15.00	779,217,788	5,202,304	—	150,044,333	
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттемелер	—	—	—	—	—	—	—	—	2,364,381	
Кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттемелер	—	—	—	6,568,360	—	—	—	—	10,354,033	
Мемлекеттік субсидиялар	—	—	—	100,114,610	—	—	—	—	98,446,081	
Басқа міндеттемелер	—	—	—	1,038,957	—	—	—	—	961,523	
	2025 жылғы 30 маусымында аяқталған алты ай (аудиттелмеген)					2024 жылғы 30 маусымында аяқталған алты ай (аудиттелмеген)				
	Акционердің жалпы бақылауындағы		Мемлекетпен байланысты		Акционер	Акционердің жалпы бақылауындағы		Мемлекетпен байланысты		Акционер
	кәсіпорындар	кәсіпорындар	кәсіпорындар	ұйымдар		кәсіпорындар	кәсіпорындар	кәсіпорындар	ұйымдар	
Ақша қаражаттары және олардың баламалары бойынша пайыздық кірістер	—	—	—	32,301,306	—	—	503,531	—	243,989	
Клиенттерге берілген несиелер бойынша пайыздық кірістер	—	—	—	1,455,298	—	—	—	—	36,042	
Алынған заемдар бойынша пайыздық шығыстар	(3,933,112)	(666,455)	(18,628,408)	(4,250,416)	(564,145)	(20,008,251)				
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша пайыздық шығыстар	(62,848,250)	(299,095)	(8,978,826)	(14,127,232)	(298,923)	(6,032,881)				
Несіелік шығындар бойынша шығыстар	—	—	(11,196,589)	—	227	(3,252,860)				
Шетел валютасымен жасалатын операциялардан таза шығын	(1,761,133)	—	—	—	(29,201)	—				
Мемлекеттік субсидиялар бойынша кірістер*	—	—	9,972,747	—	—	477,124				
Басқа операциялық шығындар	—	—	—	—	(57,083)	—				
Өзге де кірістер (мемлекеттік субсидиялар бойынша кірістер)	—	—	63,361,922	—	—	32,730,170				
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыс	—	—	(6,397,564)	—	—	(5,614,345)				

*2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде мемлекеттік субсидияларды игеруден түскен кірістер 9,972,747 мың теңге (тексерілмеген) (2024 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға: 477,124 мың теңге) пайда мен залал туралы есепте тиісті пайыздық шығындарды азайту арқылы танылды.

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

Акционерден, «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ-дан, Қазақстан Республикасының Үкіметінен және мемлекетпен байланысты ұйымдардан алынған кредиттердің шарттары туралы ақпарат тиісінше 10, 11 және 12-ші Ескертулерде берілген. Мемлекетпен байланысты ұйымдармен операциялар құрамында «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ тобының «Кері РЕПО» операциялары бойынша топтың шығарған борыштық бағалы қағаздарын сатып алу мәмілелері де көрсетілген. Мұндай мәмілелерде орталық контрагент АҚ «Қазақстан қор биржасы» болғандықтан, мәмілелер бойынша операциялар мен сальдо мемлекеттік кәсіпорындармен жасалған операцияларда көрсетіледі.

Жоғары басшылық қызметкерлерге сыйақы

Аға басшы персоналға сыйақы келесі позицияларды қамтиды:

	Алты ай, 30 Маусымда аяқталды	
	2025 жыл	2024 жыл
	(аудиттелмеген)	(аудиттелмеген)
Жалақы және басқа да қысқа мерзімді төлемдер	223,471	162,457
Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақы	13,916	13,144
Әлеуметтік қамсыздандыруға аударымдар	30,108	23,956
Аға басшы персоналға сыйақы жиыны	267,495	199,557

24. Капиталдың жеткіліктілігі

Топ өз қызметіне тән тәуекелдерден қорғау мақсатында капиталдың жеткіліктілік деңгейін белсенді басқаруды жүзеге асырады. Қоғам капиталының жеткіліктілігі ҚРҰБ белгілеген басқа әдістерді, Нормативтерді пайдалана отырып бақыланады.

2025 жылғы 30 маусымдағы (тексерілмеген) және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, Компания мен оның еншілес компаниясы капиталға қатысты барлық сыртқы белгіленген талаптарды толық орындады.

Қоғам мен оның еншілес компаниясы үшін капиталды басқарудың негізгі мақсаты капиталға қатысты сыртқы талаптардың сақталуын қамтамасыз ету және қызметті жүзеге асыру және Акционерлік құнды барынша арттыру үшін қажетті жоғары несиелік рейтинг пен капиталдың жеткіліктілік нормативтерін сақтау болып табылады.

Топ өз капиталының құрылымын басқарады және оны жүзеге асырылатын қызмет түрлерінің экономикалық жағдайлары мен тәуекел сипаттамаларындағы өзгерістер аясында түзетеді.

ҚР Ұлттық Банкі банк қызметінің жекелеген түрлерімен айналысатын ұйымдардан активтердің кемінде 6% мөлшерінде 1-деңгейлі капитал жеткіліктілік коэффициентін (k_1); тәуекелге бағаланған активтер мен шартты және ықтимал міндеттемелердің кемінде 6% мөлшерінде капитал жеткіліктілік коэффициентін (k_1-2); және тәуекелге бағаланған активтер мен шартты және ықтимал міндеттемелер мен операциялық тәуекелдің кемінде 12% мөлшерінде жалпы капитал жеткіліктілік коэффициентін (k_1-3) сақтауды талап етеді.

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБАЛАР****2025 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай***мың теңгемен*

2025 жылғы 30 маусымдағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, ҚРҰБ талаптарына сәйкес есептелген Қоғамның капитал жеткіліктілік коэффициенттері келесідей болды:

	2025 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
1-деңгейдегі Капитал	421,551,151	410,503,450
2-деңгейдегі Капитал	35,221,539	53,261,372
Капитал жиыны	456,772,690	463,764,822
Тәуекелді ескере отырып өлшенген активтер	1,235,092,216	1,040,968,369
Шарттық және шартты міндеттемелер	117,183,387	125,061,789
Операциялық тәуекел	71,051,802	71,051,802
Капиталдың жеткіліктілік коэффициенті (k1)	25.96%	26.90%
Капиталдың жеткіліктілік коэффициенті (k1-2)	31.17%	35.21%
Капиталдың жеткіліктілік коэффициенті (k1-3)	20.33%	23.95%

25. Есепті күннен кейінгі оқиғалар

2025 жылғы 18 шілдеде Қазақстан Республикасының Президенті жаңа Салық кодексіне, сондай-ақ «Салық салу мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» ілеспе Заңға қол қойды. Қабылданған Салық кодексі салықтық әкімшілікті ауқымды түрде жеңілдетуге бағытталған және корпоративтік және жеке табыс салығынан бастап инвестицияларды ынталандыруға және салық жүктемесін қайта бөлуге дейінгі барлық негізгі бағыттар бойынша елеулі өзгерістерді көздейді. Қазіргі уақытта Топ өзгерістердің өз қызметіне әсерін бағалайды.

2025 жылғы 1 шілдеде Қоғамның акциялар проспектісіне жарияланған акциялар санын 50,000 мың данаға ұлғайту бөлігінде өзгерістерді мемлекеттік тіркеу жүзеге асырылды.